

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID

FÖRSVARET ÅR 1960

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1961

INLEDNING TILL

**Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse.
– Stockholm, 1912-1970. - (Sveriges officiella statistik).**

Täckningsår: 1911-1969.

1911-1913: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses underdåniga berättelse.

1914-1930: Hälso- och sjukvård vid armén.

**1931-1936: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet /
Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ; Flygstyrelsen.**

**1937-1942: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén / Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ;
Flygförvaltningen ; Överfältveterinären.**

**1943-1944: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén /
Försvarets sjukvårdsförvaltning; Överfältveterinären.**

**Från 1943 ingår även Hälso- och sjukvård vid marinen, som utkom 1911-
1942, i denna serie.**

1911-1936 ingår veterinärvård vid armén i ett särskilt avsnitt i denna serie.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1,
Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt,
1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse. – Stockholm :
1973–1975. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1970/72-1973/74.

Veterinärvård vid armén / Överfältveterinären. – Stockholm : 1946-1957. –
(Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1945-1955.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II
publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
S. 163; Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvård vid försvaret. År 1960. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID

FÖRSVARET ÅR 1960

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1961

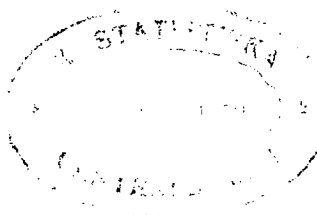
OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN

PUBLIC HEALTH

HEALTH AND SICK CARE

IN THE ARMED FORCES IN 1960

**DEFENCE MEDICAL ADMINISTRATION
SERVICE**

STOCKHOLM 1961

KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Försvarsdepartementet

Försvarets sjukvårdsstyrelse får härmed avgiva berättelse över verksamheten under år 1960.

I föreliggande publikation ha jämväl influtit armé-, marin- och flygöverläkarnas berättelser över hälso- och sjukvården vid respektive försvarsgrenar under år 1960.

Stockholm i juli 1961

CARL ERIC GROTH

generalläkare

KARL ERIKSSON

Gunnar Hävermark

Innehåll

	Sid.		Sid.
Textavdelning			
<i>I Verksamhet avseendesamliga försvarsgrenar</i>	1	<i>IV Flygvapnet</i>	20
A. Besiktningen av värnpliktiga	1	A. Läkare vid flygvapnet	20
B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsstyrelse	3	B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet	20
C. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret	6	1. Sjukvårdspersonalen	20
D. Tandvården vid försvaret	8	2. Sjukvårdslokalerna och -materielen	20
E. Ympning mot smittkoppor vid försvaret	8	3. Hälсотillståndet och de sanitära förhållandena	21
F. Desinfektionsverksamheten vid försvaret	9	4. Läkaryndersökningar	21
G. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret	10	5. Olycksfall i samband med flygning	21
		6. Sjuktransportflygningar	21
<i>II Armén</i>	14		
A. Fältläkarkåren m. m.	14	Bilagor	
B. Utbildningsfrågor	14	Tab. 1. Sjukligheten bland försvarets personal	24
<i>III Marinen</i>	16	• 2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret	30
A. Marinläkarkåren	16	• 3. Sjukdomar bland personal vid försvaret	31
B. Utbildningsfrågor	16	• 4. Sjukdomar vid olika förband inom försvaret	36
C. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen	17	• 5. Antal avlidna vid försvaret	42
1. Sjukvårdspersonalen	17	• 6. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter	42
2. Hälсотillståndet	18	• 7. Läkaryndersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen	43
3. De sanitära förhållandena i land	18	• 8. Olycksfall i samband med flygning	43
4. De sanitära förhållandena till sjöss	19		
5. Sjukvårdslokalerna	19		
6. Sjukvårdsmaterielen	19		

Contents

Text	Page	Appendices	Page
<i>I Activities of the three Services</i>	1	Tab. 1. Sickness among Service personnel ..	24
A. Examination of conscripts	1	Col. 1. Regiments. Col. 2. Undischarged	
B. Activities of the Defence Medical Administration Service	3	cases from. Col. 3—14. Cases of illness	
C. Anti-tuberculosis measures in the Services	6	by months. Col. 15. Total. Col. 16. Dis-	
D. Dental care in the Services	8	charged as fit for duty. Col. 18. Discharged	
E. Vaccination in the Services	8	as unfit for duty. Col. 19. Deaths. Col. 20.	
F. Desinfection and pest control.....	9	Undischarged cases at the end of the year.	
G. Sickness, diseases and the care of the sick in the Services	10	Col. 21—24. Number of days of sickness.	
<i>II The Army</i>	14	Col. 21. in the units. Col. 22. in military	
A. The Army Medical Service, etc.....	14	hospitals. Col. 23. in civilian hospitals. Col.	
B. Training	14	24. Total. Col. 25. Number of days of ill-	
<i>III The Navy</i>	16	ness per 100 days on duty.	
A. The Naval Medical Service	16	Tab. 2. Venereal diseases in the ranks of	
B. Training	16	the Services.....	30
C. Health and medical services in the Navy	17	• 3. Diseases among Service personnel..	31
1. Medical personnel.....	17	• 4. Diseases in different Service units	36
2. Health conditions	18	• 5. Deaths and their causes in the Ser-	
3. Hygienic conditions on land	18	vices	42
4. Hygienic conditions at sea.....	19	• 6. Number of Service patients in mili-	
5. Hospitals and other medical premises	19	tary hospitals	42
6. Medical equipment	19	• 7. Medical inspection of personnel on	
<i>IV The Air Force</i>	20	preliminary flying courses	43
A. Air Force doctors	20	Accepted, Rejected. Reason for rejection	
B. Health and medical conditions in the Air Force	20	Diseases of the eyes etc. Diseases of the	
1. Medical personnel.....	20	ears etc. Other diseases or disability. Com-	
2. Hospitals and other medical premises, medical equipment	20	bined diseases.	
3. Health and hygienic conditions	21	Tab. 8. Flying casualties	43
4. Medical inspections	21	Number of crashes causing deaths. Num-	
5. Flying casualties	21	ber of deaths. Number of deaths, number	
6. Medical transport flights	21	of seriously injured, number of slightly	
		injured (officers, non-commissioned officers,	
		other ranks).	

I. Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar

A. Besiktningen av värnpliktiga

Besiktningen av värnpliktiga har verkställt jämligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 20 september 1951 (SFS nr 645) angående läkarbesiktning av värnpliktiga och av dem, som söka fast anställning vid krigsmakten m. m. (besiktningskungörelsen). Enligt 1 § besiktningskungörelsen hänförs de värnpliktiga vid läkarbesiktning, som skall äga rum enligt inskrivningsförrordningen, efter kroppsbeskaffenhet och allmänt hälsotillstånd till besiktningsgrupper enligt följande grunder:

Vid inskrivning, under tjänstgöring eller eljest.

Besiktningsgrupp 1 — Dugliga till krigstjänst vid samtliga försvarsgrenar.

Besiktningsgrupp 2 — Dugliga till krigstjänst men mindre lämpliga vid viss försvarsgren eller visst truppslag.

Besiktningsgrupp 3 — Dugliga till krigstjänst i begränsad omfattning. Användbara i vissa befattningar i fält (ombord).

Besiktningsgrupp 4 — Dugliga till krigstjänst i väsentligt begränsad omfattning. Ej användbara i fält (ombord).

Besiktningsgrupp 0 — Odugliga till krigstjänst. (Hit hänförs värnpliktiga vilka till följd av lyte, stadigvarande sjukdom, bestående kroppslig svaghet eller annan dylik orsak äro odugliga till krigstjänst.)

Endast vid inskrivning.

Besiktningsgrupp T — Tillfälligt odugliga till avsedd tjänst. (Hit hänförs dels värnpliktiga, vilka på grund av försenad eller otillräcklig kroppsutveckling, övergående sjukdom eller annan dylik anledning böra under viss tid befrias från

tjänstgöringsskyldighet, dels värnpliktiga med begränsad krigsduglighet, därest de kunna förväntas vid en senare tidpunkt — efter läkarbehandling eller eljest — bli i avsevärd grad mer dugliga till avsedd tjänst.)

Försvarets sjukvårdsstyrelse har i besiktningsreglemente av den 29 augusti 1956 (Tsjv nr 8) meddelat närmare föreskrifter angående sättet och ordningen för utförande av läkarbesiktning, angående vilka fel, lyten och sjukdomar som äro av betydelse för bedömande av tjänstbarheten samt angående användbarhet i olika tjänster.

Resultaten av besiktningen av värnpliktiga vid inskrivningsförrättningarna år 1960 ha som vanligt sammanställts inom centrala värnpliktsbyrån. Däribland märkas åtskilliga uppgifter av intresse ur medicinsk synpunkt.

Antalet prövade vid inskrivningarna under åren 1956—1960 framgår av följande tablå:

Antalet prövade vid inskrivningarna år	1956	1957	1958	1959	1960
Underåriga	657	602	632	613	619
Rättåriga	43 898	45 502	45 131	47 349	54 659
Överåriga	2 888	2 852	2 848	2 919	3 167
Summa ..	47 443	48 956	48 611	50 881	58 445

Av dessa inskrevos 1960 sammanlagt 57 749 vid inskrivningsförrättningen under hösten, varav 54 264 rättåriga, 455 underåriga och 3 030 överåriga. Övriga ha inskrivits vid extra sammanträde med inskrivningsnämnden eller genom

Tab. A. Antal prövade vid 1960 års inskrivningsförrättningar

	Besiktningsgrupp							Summa
	O	T	4	3	2	1	Ej ang.	
Underåriga	—	—	1	3	204	411	—	619
Rättåriga	2 095	1 434	1 401	3 642	18 181	27 457	449	54 659
Överåriga	424	61	117	226	563	760	1 016	3 167
Summa 1960.....	2 519	1 495	1 519	3 871	18 948	28 628	1 465	58 445
Summa 1959.....	2 297	1 274	1 337	3 502	16 064	25 134	1 273	50 881
Summa 1958.....	2 100	1 359	1 199	2 881	15 280	24 598	1 194	48 611

inskrivningschefens försorg under tiden mellan 1959 och 1960 års förrättning.

Fördelningen på besiktningsgrupper av vid inskrivningsförrättning samt i övrigt mellan 1959 och 1960 års förrättningar inskrivna framgår av tab. A.

Av samtliga inskrivna vid 1960 års inskrivningsförrättningar blev 4,3 % frikallade (O) och 2,6 % förklarade tillfälligt odugliga (T), medan 2,6 % fördes till besiktningsgrupp 4, 6,6 % till grupp 3, 32,4 % till grupp 2 och 49,0 % till grupp 1; för 2,5 % har besiktningsgrupp ej angivits. En studie av besiktnings-

gruppsfördelningens utveckling under de senaste 10 åren ger vid handen en stigande frekvens av frikallade. Dock ej 1960, då en minskning med 0,2 % föreligger i förhållande till 1959. Frikallelsefrekvensen var vid vårinskrivningen 1949 endast 3,1 % och 1954 3,3 %.

I tab. B redovisas kroppsfel och sjukdomar hos sådana vid 1960 års inskrivningsförrättning prövade som hänförs till grupperna O, T, 4, 3 och 2.

Den viktigaste kassationsorsaken (grupp O) bland de prövade var psykiska sjukdomar (sinnessjukdom och sinnesslöhet) samt nervsjukdomar, vil-

Tab. B. Kroppsfel och sjukdomar hos de vid 1960 års inskrivningsförrättningar besiktigade

	Besiktningsgrupp				
	O	T	4	3	2
Bildnings- och utvecklingsfel	1,3	22,4	1,0	2,3	19,0
Tuberkulos	3,9	5,6	0,9	0,3	0,3
Övriga infektionssjukdomar.....	1,1	1,8	1,3	1,7	0,0
Allergiska sjukdomar	4,1	4,9	8,9	9,9	0,3
Ämnesomsättnings- och endokrina sjukdomar samt blodsjukdomar	9,2	1,6	1,7	2,1	0,2
Psykiska sjukdomar och nervsjukdomar.....	48,3	11,5	34,8	24,5	0,7
Ögonsjukdomar	3,8	1,5	14,8	20,6	44,8
Öronsjukdomar	4,3	2,2	7,3	6,3	0,1
Cirkulationsorganens sjukdomar.....	3,3	9,0	8,1	2,3	0,5
Andningsorganens sjukdomar	0,4	0,5	0,5	0,8	0,1
Munhållans, matsmältningsorganens och bukväggens sjukdomar	2,8	13,9	2,4	2,9	6,9
Urin- och könsorganens sjukdomar	1,9	5,8	1,7	2,2	0,1
Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven	0,9	0,5	1,1	1,6	0,6
Stödje- och rörelseorganens fel, lyten och sjukdomar	14,7	7,2	15,5	22,5	26,4
Tillfällig sjukdom (olycksfall) eller svaghet efter sjukdom (olycksfall)	—	11,6	—	—	—
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

ka svarade för 48 % av samtliga fall. Närmast kommo stödj- och rörelseorganens sjukdomar med knappt 15 % samt ämnesomsättnings-, endokrina- och blodsjukdomar (9 %). I fråga om de tillfälligt odugliga (grupp T) voro bildnings- och utvecklingsfel, munhållans, matsmältningsorganens och bukväggens sjukdomar samt tillfällig sjukdom eller svaghet efter sjukdom eller olycksfall de viktigaste orsakerna; till dessa hänfördes 47,9 % av fallen. De till grupp 4 och 3 hänförda ledo framför allt av psykiska sjukdomar, stödj- och rörelseorganens sjukdomar samt ögonsjukdo-

mar. De till grupp 2 hänförda voro till 90 % nedklassade på grund av fel på ögonen (45 %), stödj- och rörelseorganen (26 %), eller på grund av bildnings- och utbildningsfel (19 %).

Till dessa kroppsfel och sjukdomar hos de värnpliktiga vid *läkarbesiktningarna vid inskrivningen* kommo ytterligare de som framträtt vid *besiktning å förbanden efter inryckning*.

Den vid inskrivningarna konstaterade genomsnittslängden för rättåriga (födda 1942) var 176,7 cm. Genomsnittsvikten var 65,5 kg.

B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsstyrelse

Inskrivningsväsendet. I samarbete med centrala värnpliktsbyrån (CVB) och militärpsykologiska institutet (MPI) har sjukvårdsstyrelsen fortsatt de förberedande överläggningarna angående en eventuell omorganisation av inskrivningsväsendet med hänsyn till de medicinska undersökningarna. Särskild framställning i ämnet till överbefälhavaren kommer sjukvårdsstyrelsen att tillsammans med CVB och MPI göra under 1961. Under året har vid militärmedicinska undersökningscentralen (MMUC) på Karolinska sjukhuset utförts konditionsundersökningar av värnpliktiga och viss stabspersonal. Kungl. Maj:t har såsom materielanslag för verksamheten vid MMUC upptagit ett belopp av 25 000 kronor. Till tjänstgöring vid MMUC kunna numera jämlikt för MMUC av Kungl. Maj:t meddelade provisoriska föreskrifter (TL A nr 39/1959) även kommanderas värnpliktiga läkare utan att framställning behöver göras till Kungl. Maj:t i varje särskilt fall.

En del ändringar i besiktningssregle-

mentet, bilaga 2, beträffande fordringar på synskärpa ha utfärdats, ävensom bestämmelser om medicinska krav vid uttagning av personal till PV-robottjänst.

Vissa remissvar och utlåtanden beträffande sjukvård. Det nya tjänsterelementet för krigsmakten med däri intagna nya bestämmelser beträffande hälso- och sjukvården har fastställts att träda i kraft från och med den 1/10 1960.

Yttranden ha avgivits till olika myndigheter beträffande, bland annat, personalredovisningsfrågor, inskrivningsärenden och hos MO anhängiggjorda ärenden, bland annat om rätt för tjänsteläkare (militärläkare) till ersättning för läkarintyg avsett att företes för allmän sjukvård.

Blanketter. Sjukvårdsstyrelsens blanketter ha i ett stort antal fall granskats och överarbetats före nytryckning. Ett förslag till nytt läkarkort har uppgjorts och kommer att utsändas på remiss under kommande år.

Tjänste-, verksläkare-, anvisnings- och konsultationsläkare. Sjukvårdsstyrelsen har avgivit yttranden över förslag till anvisnings- och konsultationsläkare i en del fall.

Bullerfrågorna ha även under det gångna året av sjukvårdsstyrelsen följts med uppmärksamhet.

I överensstämmelse med vad som föreskrives i styrelsens instruktion ha vissa *inspektioner* av förbandssjukvården företagits bland annat vid Berga örlogsskolor. Sjukvårdsstyrelsen har även varit företräd i 1954 års kommitté för utredning av totalförsvarets personalbehov. Från sjukvårdsstyrelsens sida har därvid utarbetats förslag till bestämmelser angående medicinska krav, varvid bioteknologiska synpunkter särskilt beaktats för den försökskategori, som av kommittén uttagits, nämligen svagströmsmekaniker.

Bestämmelser ha utfärdats beträffande *läkarbesiktning av värnpliktiga m. fl.* vid tjänstgöring enligt 28 § värnpliktslagen och om anmälan i vissa fall om intagning på civila sjukhus av värnpliktig personal.

Tuberkulosbekämpandet — se under avdelning C.

Hygien. Sjukvårdsstyrelsen har under året till chefen för inrikesdepartementet avgivit yttrande över betänkande med förslag till organisationen av den vid statens bakteriologiska laboratorium bedrivna preparattillverkningen m. m. Vidare har styrelsen till chefen för socialdepartementet avgivit yttrande över arbetarskyddsstyrelsens förslag till ny gengaskungörelse.

Föreskrifter angående förläggningsskapitet och hygienisk standard i baccacker och läger vid förläggning av

längre varaktighet ha under året utfärdats av sjukvårdsstyrelsen.

Styrelsen har låtit utreda frågan om hälsorisker vid mikrovågstrålning.

I samarbete med chefen för armén har sjukvårdsstyrelsen utarbetat »Anvisningar för svensk trupps uppträdande under tropiska förhållanden» (Anv. Tropik).

Tillsammans med statens bakteriologiska laboratorium har sjukvårdsstyrelsen vid I 3, I 4, I 10, KSS, BÖS och F 8 genomfört en undersökning beträffande medikamentellt skydd mot influensa.

Åldersklassen har erbjudits frivillig ympning mot polio.

En informationskurs för hälsovårdsassistenter vid I.—IV. militärbefälsstaberna har anordnats vid sjukvårdsstyrelsen.

Ämbetsverket har verkställt hygienisk inspektion av försvarets anläggningar inom VI. militärområdet.

Efter granskning av ritningsförslag m. m. ha yttranden avgivits i 21 fall beträffande ny- och ombyggnader av militära etablissemang o. d., vid I 1, I 4, I 5, I 7, I 16, I 17, A 2, A 6, T 3, F 2, BÖS, BK, FOA 1, KT och Artgården i Stockholm.

Hygieniska inspektioner och besiktningar beträffande ny- och ombyggnader, vatten-, avlopps-, livsmedels-, förlägnings- och renhållningsförhållanden samt yrkes- och bostadshygieniska (tjänstebostäder) förhållanden ha under året utförts av hälsovårdsbyråns personal. Dessutom har samma personal utfört specialundersökningar på grund av klagomål beträffande koloxidförekomst, luftförsämningar, bristfälliga ljus-, värme- och ventilationsförhållanden, fuktiga arbetslokaler m. m. Antalet dylika förrättningar gällande hela landet har uppgått till 46.

Omfattningen av den i sjukvårdssty-

relsens regi bedrivna desinfektionsverksamheten vid försvaret framgår av tabell G.

Av hälsovårdsassistenterna vid I.—VI. militärområdena under året utförda och till allmän hälsovård hänförliga förrättningar ha uppgått till antal, som framgår av tabell H.

Garnisonssjukhusen. Garnisonssjukhuset i Karlsborg nedlades med utgången av år 1960. Anläggandet av detta sjukhus beslöts 1879 och 1882 kunde det tagas i anspråk för sitt ändamål. Verksamheten har varit uppdelad på en allmän avdelning och en kirurgisk avdelning. Genom avtal med Skaraborgs läns landsting har sjukhuset sedan 1923 även varit upplåtet för vård av civila patienter. Denna patientkategori har sedan blivit den allt mer dominerande. Genom tillkomsten av länslasarettet i Skövde (förutvarande garnisonssjukhuset därstädes) och senare utbyggnad av detsamma har emellertid det civila patientunderlaget för garnisonssjukhuset i Karlsborg nedgått. Genom brist på sjuksköterskepersonal har senaste året halva garnisonssjukhuset varit stängt. De tre byggnader som disponerats av garnisonssjukhuset komma att om disponeras för militärt ändamål.

Garnisonssjukhuset i Sollefteå beräknas bli avvecklat till den 1 oktober 1961. I och med denna åtgärd ha samtliga garnisonssjukhus blivit nedlagda.

Förbandssjukhusen. Förbandssjukhuset I 20 är under ombyggnad, vilken beräknas bli slutförd under nästkommande februari. Sjukhuset har härvid i sin helhet upprustats så att det motsvarar nutida fordringar. Det är avsett att utnyttjas av såväl I 20 som K 4 för både öppen och sluten vård. Förbandssjukhuset K 4, som därefter icke längre be-

höves för sjukvårdsändamål, kommer att om disponeras till lokaler för Fostab.

Lokal för läkarmottagningen vid arméns rid- och körskola i Strömsholm har upprustats. I anslutning till denna mottagningslokal har även inretts ett sjukrum med två vårdplatser.

Följande byggnadsarbeten ha under året påbörjats men ej hunnit slutföras: restaurering av lokalerna för läkarmottagning vid I 18, nybyggnad av motsvarande lokaler i Norra Åsum för A 3, om disponering av läkarmottagningen m. m. inom Lv 1 förbandssjukhus samt tandläkarmottagning m. m. för P 4 och K 3 i en skolbyggnad för K 3.

I samarbetsdelegationen för *helikopterfrågor* representeras försvarets sjukvårdsstyrelse genom en av de vid ämbetsverket anställda läkarna.

Blodtjänsten. Verksamheten har bedrivits som under föregående år. Vissa omplanläggningar pågå för att effektivisera blodtjänsten.

Sjukvårdsmateriel. Samarbetet med övriga centrala förvaltningar har intensifierats genom ökad representation i av försvarets förvaltningsdirektion tillsatta samarbetsdelegationer. Genom en av dessa — förrådsdelegationen — har samordning åstadkommits avseende fältutrustningslistornas utformning. Härigenom har skapats underlag för påbörjande av klassificering och kodifiering av sjukvårdsmaterielen.

Sjukvårdsstyrelsen har inom förvaltningsdirektionen deltagit i utredning angående nya normer för tillämpning av huvudförvaltningsprincipen.

De under 1959 års materielförsök gjorda undersökningarna rörande bataljonernas och brigadernas sjukvårdsutrustning har medfört fastställande av nv

sjukvårdsutrustning för dessa enheter, vilka börjat införas hösten 1960. Bår av ny typ har tillförts huvuddelen av krigsmakten.

Nya utrustningslistor för flottans enheter ha fastställts att gälla från och med den 1/4 1960. Revidering av kustartilleriets sjukvårdsutrustning har igångsatts och torde kunna slutföras under första halvåret 1961.

Fullständig omarbetning av försvarets förteckningar över sjukvårdsmateriel har påbörjats och beräknas till sin huvuddel bli avslutad under 1961.

Revidering av instruktion för sjukvårdsmaterielvården har igångsatts.

Läkemedel. Den genomgripande om- och tillbyggnaden av militärapotekets lokaler vid Karolinska sjukhuset har i allt väsentligt kunnat avslutas under året. Ianspråktagandet av de nya lokaliteterna har inneburit en nödvändig kapacitetsökning med tanke på de kontinuerligt stigande kraven på apoteket från såväl försvarets som Karolinska sjukhusets och institutets sida.

Kungl. Maj:t har den 11/11 1960 meddelat ny instruktion för militärapoteket (SFS nr 624).

C. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret

Tuberkulosbekämpandet vid försvaret har även under 1960 fortgått programenligt i oförändrad omfattning huvudsakligen i anslutning till bestämmelserna i Tsjev nr 12/1947.

Skärmbildsundersökningarna ha sålunda utförts i regi av medicinalstyrelsens skärmbildscentral dels genom utsända patruller vid inryckningar m. m., dels genom försvarets fasta skärmbildsanläggningar å skilda orter.

I avsikt att underlätta standardiseringen av läkemedelsförskrivningen i fredssjukvården vid försvaret har under året påbörjats en meddelandeserie, MMA, med uppgifter till förbanden om läkemedelspriser m. m.

Utrustningarna av moblläkemedel ha omarbetats för vissa förband; bland dessa märks läkemedelsutrustningarna för jägarförband och sjukvårdsenheter inom bataljon och brigad samt för laboratoriepluton.

Arbetet med framtagandet av en fullgod autoinjektor har fortsatt och kunnat avslutas vad gäller de väsentliga principerna.

Under året har vid apoteket en kurs för apoteksbiträden kunnat avslutas och en ny påbörjats.

Förutom läkemedelsleveranserna inom landet har under året en väsentlig ökning skett av läkemedelssändningarna till utrikes orter. Härvid har i första hand kommit ifråga de svenska FN-förbanden i Ghaza och Kongo, det skandinaviska sjukhuset i Korea samt hjälpsändningar för Röda Korset och Rädda Barnens räkning till bl. a. Marocko, Agadir och Kongo.

En mindre del (2,7 %) har av praktiska skäl utförts vid centraldispensär.

Tab. C: 1 redovisar samtliga skärmbildsundersökningar under året, inalles 151 962. Av dessa blevo 1 078 fall (= 0,7 %) remitterade till närmare utredning vid dispensär på grund av skärmbildspositivt fynd. Resultatet av dessa kontrollundersökningar framgår av *tab. C: 2* (i tabellen ingå även 11 rapporterade kontrollfall utom ramen för skärmbildscentralens program).

Tab. C: 1. Översikt över skärmbildsundersökningar vid försvaret år 1960

	Hela antalet skärmbildsundersökta	Antal fall utan åtgärd ¹	Antal fall i behov av utredning ²					Totalt
			Miss-tanke på pågående tbc	Ej säkert läkt tuberkulos	Osäker patologisk förändr.	Övriga patologiska förändr.	Olämplig för skärmbild	
<i>Undersökta vid inryckningar, repetitionsövningar m. m.</i>								
1. Genom patrull	147 910	146 933	35	406	267	265	4	977
a. Armén	120 510	119 728	31	319	218	212	2	782
b. Marinen	16 246	16 123	3	61	27	30	2	123
c. Flyget	11 154	11 082	1	26	22	23	—	72
2. Genom dispensär och lasarett	4 052	3 951	3	38	52	8	—	101
a. Armén	2 519	2 443	3	29	39	5	—	76
b. Marinen	140	136	—	2	1	1	—	4
c. Flyget	1 393	1 372	—	7	12	2	—	21
Antal skb. undersökta:	151 962	150 884	38	444	319	273	4	1 078

Tab. C: 2. Resultat av utredningen betr. de skärmbildspositiva kontrollfallen 1960

(Enl. inkomna rapporter, blankett Sivs 614).

	Antal	Per 1000 undersökningar		Antal	Per 1000 undersökningar
I. Aktiv lungtuberkulos	56	0,37	Tumörer (alla slag)	7	0,04
Därav: Nyupptäckt lungtuberkulos	50	0,33	Hjärt-kärlsjukdomar	48	0,32
Annan tuberkulos incl. Pleuritis exs. u. n. s.	6	0,04	Div. andra sjukdomar ..	29	0,19
II. Icke-tuberkulösa sjukdomar ..	258	1,70	III. Observationsfall, alla slag ..	325	2,14
Därav: Pneumoni, ospecifika infektioner	88	0,58	Därav: Nyupptäckta	105	0,69
Sarcoidos och bilaterala hiluslymfom	86	0,57	IV. Läkta och betydelselösa fynd	450	2,96
			Summa kontrollfall	1 089	7,17

¹ Därav öppen lungtbc i 9 fall.

Nära 60 % av kontrollfallen visade verifierade patologiska förändringar i bröstorganen av praktisk betydelse. Antalet nyupptäckt aktiv lungtuberkulos utgjorde 50 eller 0,33 per 1 000 under-

sökta, sålunda en relativt låg siffra jämfört med tbc-frekvensen under tidigare år. Det bör dock påpekas att inom gruppen nyupptäckta observationsfall en viss procent aktiv tuberkulos kan komma att

Tab. D. Tuberkulinprövning och calmettevaccinering vid försvaret 1960

	Antal tuberkulinundersökta	Antal negativa	Därav ympade	Antal positiva efter		
				första ympningen	andra ympningen	summa
Armén	31 334	5 208	4 354	4 480	862	5 342
Marinen	7 655	468	389	133	11	144
Flygvapnet	5 740	690	565	344	31	375
Summa	44 729	6 366	5 308	4 957	904	5 861

avslöjas vid den fortsatta dispensärkontrollen. Övriga icke-tuberkulösa sjukdomar ha konstaterats i väsentligen oförändrad frekvens gentemot tidigare år.

Under året tuberkulinundersöktes enligt *tab. D* 44 729 personer. Av dessa voro 14,2 % tuberkulinnegativa.

D. Tandvården vid försvaret

Verksamheten har bedrivits enligt bestämmelserna i kungl. brev 29 juni 1945.

Den till hands varande personalen har disponerats så, att tandvårdsmöjligheterna ha fördelats så jämnt som möjligt mellan de olika förbanden. Svårigheter-na att bereda tandvård åt marinens tandvårdsberättigade personal kvarstå fortfarande.

Under året ha tandpoliklinikerna vid I 6 och I 20 undergått renovering. Remisstandvårdskostnaderna ha under året uppgått till 219 576 kronor. Verksamhetens omfattning framgår av *tab. E*. Under rubriken »Övrig behandling» redovisas bl. a. broled, kronor o. d. till ett antal av 607.

Tab. E. Tandvården vid försvaret år 1960

	Antal patienter	Extraktioner	Fyllningar			Rotbehandlingar				Tandstensskrapning, gingivitbehandling	Utlämnade proteser	Övrig behandling
			Amalgam	Silikat	Provisoriska	Extirpation av vital pulpa	Gångränbehandling	Rotfyllning	Amputation			
Armén	134 010	20 903	114 817	17 932	2 354	3 368	2 800	6 339	2 292	3 408	698	64 192
Marinen	27 915	3 646	28 247	3 922	37	570	425	1 513	293	1 129	106	23 706
Flygvapnet .	31 928	3 818	29 252	4 745	772	724	938	1 141	433	1 600	119	13 648
Summa	193 853	28 367	172 316	26 599	3 163	4 662	4 163	8 993	3 018	6 137	923	101 546

E. Ympning mot smittkoppor vid försvaret

Ympning göres i allmänhet med två snitt, dock endast med ett snitt, där kraftigare reaktion är att vänta. I viss utsträckning har multiple pressure-metoden

kommit till användning. Besiktning sker som regel en gång, nämligen på fjärde dygnet, men om reaktion då utblir även på åttonde dygnet.

Tab. F. Ympning mot smittkoppor vid försvaret år 1960

	Antal ympade	Antal besiktigade	Antal ej besiktigade	Reagerande	Ej reagerande	Reag. i % av besiktigade
Armén	33 594	33 466	128	31 114	2 352	92,97
Marinen	6 588	6 477	111	5 788	689	89,36
Flygvapnet	6 463	6 457	6	5 806	651	89,91
Summa	46 645	46 400	245	42 708	3 692	92,04

Under året ympades sammanlagt 46 645. Av dem som besiktigades visade 92,0 % positivt resultat mot 91,0 % och

90,5 % under de närmast föregående åren. (Tab. F.)

F. Desinfektionsverksamheten vid försvaret

I sjukvårdsstyrelsens regi utförda behandlingar mot råttor, ohyra, förräds- och andra skadeinsekter redovisas i tab. G.

Av hälsovårdsassistenterna utförda hygienbesiktningar, provtagningar m. m. redovisas i tab. H.

Tab. G. I sjukvårdsstyrelsens regi utförda behandlingar mot råttor, ohyra, förräds- och andra skadeinsekter år 1960

Milo	Antal giftutläggningar mot råttor och möss	Antal behandlingar mot					Antal behandlingar med		Summa utförda behandlingar	Volym av behandlade utrymmen (m ³)
		Ohyra	Förräds-skadeinsekter	Kackerlackor	Husbock	Insekter övriga slag	Cyanväte-gasmetoden	Annan metod		
I	173	9	12	16	2	4	—	43	43	1 960
II	39	2	2	—	—	6	—	10	10	2 000
III	37	1	4	12	—	4	2	19	21	240
IV	65	7	12	21	5	21	—	66	66	2 240
V	220	—	9	5	—	17	1	30	31	15 000
VI	137	6	8	—	—	13	—	27	27	6 100
VII	78	—	—	—	1	52	—	53	53	360
Summa	749	25	47	54	8	117	3	248	251	27 900

Tab. H. Av hälsovårdsassistenterna utförda hygienbesiktningar, provtagningar m. m. år 1960

	Milo						
	I	II	III	IV	V	VI	Summa
Hygienbesiktningar betr.:							
vattentätkter och avlopp	32	8	527	41	23	36	667
matinrättningar	182	29	52	70	50	60	443
övriga livsmedelslokaler	98	14	34	98	50	32	326
bostäder (förläggingslokaler) ..	143	21	26	73	30	72	365
stall	6	9	3	6	6	9	39
furagemagasin	16	5	—	6	6	7	40
hundgårdar	12	15	5	9	6	6	53
yttre renhållning	145	35	32	95	50	75	432
byggnader avsedda till förråd ..	12	1	4	13	45	—	75
arbetarskydd	22	9	12	34	—	15	92
Vattenprovtagningar	14	29	441	46	7	24	561
Livsmedelsprovtagningar	3	10	—	1	—	1	15
Koloxidundersökningar	15	12	704	2	12	73	818

G. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret

Följande redovisning omfattar icke blott manskap utan även övrig personal, till vilken räknas officerare och underofficerare jämte vederlikar samt sådan civil personal, som ej är anställd genom kollektivavtal.

Sjuklighet. En översikt av sjukligheten vid förbanden inom samtliga försvarsgrenar lämnas i *tab. 1* (bilagan). Därav framgår bl. a., att antalet nyinsjuknade under året fördelade sig på följande sätt:

	Antal nyinsjuknade		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	57 182	13 145	70 327
Marinen	8 310	3 934	12 244
Flygvapnet	8 108	7 442	15 550
Summa	73 600	24 521	98 121

Därvid bör för marinens del beaktas, att sådana som insjuknat å fartyg men sedan avpollletterats till örlogsstation kunna på båda hållen ha uppförts som nyinsjuknade och sålunda ha blivit dubbelräknade.

Hela antalet nyinsjuknade utgjorde 98 121 mot 90 741 och 94 053 under de två närmast föregående åren (1959 och 1958).

Enligt följande sammanställning har det stora flertalet av det sjukredovisade manskapet (89,4 %) avförts såsom dugliga till krigstjänstgöring (tjänstbara), medan 6,9 % ansetts tillfälligt odugliga och 3,7 % odugliga samt 13 eller 0,0 %

avlidit. Antalet icke tjänstbara var relativt lägst inom flygvapnet. Av övrig personal ha samtliga överlevande utom 4 kunnat omedelbart återinträda i tjänst.

	Antal sjukdagar		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	303 196	135 938	439 134
Marinen	52 110	39 797	91 907
Flygvapnet	47 842	57 301	105 143
Summa	403 148	233 036	636 184

Enligt ovanstående och följande tablåer förekom under året 636 184 sjukdagar inom hela försvaret eller 2,3 sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar mot 580 869 resp. 2,1 föregående år. Antalet sjukdagar har sålunda ökat absolut taget och även i förhållande till antalet tjänstgöringsdagar.

	Antal sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	2,1	2,9	2,3
Marinen	2,0	3,0	2,4
Flygvapnet	1,6	2,9	2,1
Summa	2,0	2,9	2,3

Sjukligheten bland manskap var lägst vid flygvapnet. Manskapet hade något lägre sjukfrekvens än övrig personal inom försvaret i dess helhet.

Sjukligheten bland manskap varierade betydligt mellan de olika förbanden. Inom armén förekom det största antalet sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar vid

	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa
Manskap: Avförda	57 125	8 311	8 094	73 530
därav såsom tjänstbara	50 771	7 277	7 651	65 699
tillf. odugliga	4 133	650	285	5 068
odugliga	2 211	381	158	2 750
döda	10	3	—	13
Övrig personal: avförda	13 153	3 922	7 428	24 503
därav såsom tjänstbara	13 131	3 914	7 419	24 464
tillf. odugliga	—	—	—	—
odugliga	—	4	—	4
döda	22	4	9	35

	Antal sjukdagar			Summa
	vid truppen	å militär-sjukhus	å civilt sjukhus	
<i>Manskap</i>	35,9	56,2	7,9	100,0
<i>Armén</i>	31,8	60,8	7,4	100,0
<i>Marinen</i>	48,2	41,9	9,9	100,0
<i>Flygvapnet</i>	48,4	42,3	9,3	100,0
<i>Övrig personal</i>	86,0	2,0	12,0	100,0
<i>Armén</i>	86,8	1,8	11,4	100,0
<i>Marinen</i>	84,3	2,2	13,5	100,0
<i>Flygvapnet</i>	85,3	2,6	12,1	100,0

Jämtlands fältjägarregemente (3,6), Bohusläns regemente (3,4) och Göta trängregemente (3,3), medan det lägsta antalet redovisades av Tygförvaltningsskolan (0,5) och Infanteriets kadettskola (0,5).

Inom marinen redovisade flottan i övrigt (exkl. fartygen) ett relativt högt antal sjukdagar bland manskap och övrig personal (3,0 och 3,6). Detta förhållande bör bedömas med hänsyn till att där medtagas icke blott sjukdomsfall bland deras egen personal utan även från fartygen avpolletterade. Dessa avpolletterade fall utgöra i stort sett de svårare och mest långvariga sjukdomsfallen å fartygen. Av denna anledning kunde i stället fartygen formellt redovisa den lägsta sjukligheten eller 1,1 bland manskap och 0,5 bland övrig personal.

Inom flygvapnet varierade sjukligheten från högst 2,9 vid Göta flygflottilj till lägst 0,9 vid Norrbottens flygbaskår.

	Antal sjukdagar i medeltal per insjuknad		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	5,3	10,3	6,2
Marinen	6,3	10,1	7,5
Flygvapnet	5,9	7,7	6,8
Summa	5,5	9,5	6,5

De under året inträffade sjukdomsfallen varade i genomsnitt 6,5 dagar, kortare tid eller 5,5 dagar för manskap och längre eller 9,5 dagar för övrig perso-

nal. Medeltalet sjukdagar per insjuknad har minskat från föregående år, då det uppgick till 6,7.

Slutligen kan ovanstående sammanställning lämnas över det relativa antalet sjukdagar vid truppen (inkl. hemmet), å militärsjukhus och å civilt sjukhus.

Skillnaden mellan manskap och övrig personal är markant. Beträffande manskapet ha sålunda 36 % av sjukdagarna tillbragts vid truppen eller i hemmet mot 86 % för övrig personal. Motsvarande tal för år 1959 utgjorde 32 och 86 %.

Sjukdomar. Förekomsten av olika sjukdomar redovisas i tab. 2—4 (bilagan). En ny nomenklatur tillämpas fr. o. m. år 1952. Det bör påpekas, att vid sammanställandet av antalet fall av olika sjukdomar vid marinen en mindre dubbelräkning skett i den mån de från fartygen avpolletterade redovisats såväl å fartyget som å vederbörande örlogsstation under samma eller olika diagnos.

I följande tablå ges en fördelning av antalet nyinsjuknade under året på grupper av sjukdomar.

Vanligast förekommande voro respirationsorganens sjukdomar, till vilka räknades 60,7 % av samtliga sjukdomsfall. Därefter kommo digestionsorganens sjukdomar, skador genom yttre våld och förgiftning samt hudens, skelettets och rörelseorganens sjukdomar, omfattande 11,1, 10,3 och 5,7 %. På samtliga övriga

	Manskap				Övrig personal				Tillhopa
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	
Antal nyinsjuknade	57 182	8 310	8 108	73 600	13 145	3 934	7 442	24 521	98 121
Därav i % med									
Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar	3,2	4,3	4,4	3,5	0,9	0,6	1,6	1,1	2,9
Tumörer	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1
Allergiska sjd. Endokrina syst. sjd. Årnesoms. sjd. Nutrientsruddn. Blodbild. org. o. blodsjukdomar	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,3	0,4	0,5
Mentala sjukdomar. Psykoneuroser	2,4	3,5	1,8	2,4	1,5	1,5	1,2	1,4	2,2
Nervsystemets o. sinnesorganens sjukdomar	2,1	2,1	1,9	2,1	1,9	1,2	2,6	2,0	2,1
Cirkulationsorganens sjukdomar	0,6	0,6	0,3	0,6	1,1	0,7	0,6	0,9	0,7
Respirationsorganens sjukdomar	59,2	55,7	59,2	58,8	65,9	66,7	67,0	66,4	60,7
Digestionsorganens sjukdomar	10,1	12,9	12,1	10,7	11,5	13,4	13,8	12,5	11,1
Urogenitalorganens sjukdomar	0,8	1,2	0,7	0,8	1,7	2,1	2,4	2,0	1,1
Havandeskapets, förlösnings- o. barnsängstidens sjukdomar ..	—	—	—	—	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Hudens o. underhudens, skelettets o. rörelseorganens sjukd. ..	6,7	4,5	4,3	6,1	4,7	4,1	4,4	4,5	5,7
Medfödda missbildningar	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Senilitet. Ofullständigt preciserade fall	2,5	3,5	1,4	2,5	2,7	4,7	1,0	2,5	2,5
Skador genom yttre våld och förgiftning	11,6	10,9	13,1	11,7	7,2	4,2	5,0	6,0	10,3

grupper av sjukdomar kommo endast 12,2 %, bland manskap 12,7 % och bland övrig personal 10,6.

Fördelningen på olika grupper av sjukdomar var i stort sett likartad för manskap och övrig personal. För manskap spelade dock hudens, skelettets och rörelseorganens sjukdomar samt skador genom yttre våld och förgiftning en större roll än för övrig personal, bland vilka i stället respirationsorganens och digestionsorganens sjukdomar hade större betydelse.

Tab. 3 (bilagan) ger närmare upplysning om förekomsten av olika sjukdomar. Där anges bl. a., att tuberkulos orsakade 326 fall, påssjuka 248 fall, inflammation i mellanörat och mastoidit 784 fall, vanlig förkylning 19 709 fall, och övriga akuta infektioner i övre luftvägarna 28 920 fall, influensa 6 851 fall, akut

bronkit 3 098 fall, gastrit och duodenit 1 401 fall, gastroenterit och kolit 6 717, reumatism 1 839 fall samt bland skador stukning 1 972 fall. I övrigt hänvisas till tabellen.

En särskild redovisning över antalet fall av *smittsamma könssjukdomar* bland manskapet lämnas i tab. 2 (bilagan). En del fall ha icke föranlett sjukskrivning och ingår därför ej i de uppgifter, som lämnas i tab. 3 (bilagan).

Bland fast anställt och värnpliktigt manskap förekommo 698 fall av dröppel, därav 367 vid armén, 211 vid marinen och 120 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 110, hade samtliga insjuknat under tjänstgöringen, varvid 78 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 588, voro 13 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring samt 310 smittade å förlägningsorten och

265 utom förläggningssorten under tjänstgöringstiden.

Av enkelt veneriskt sår har intet fall redovisats och av syfilis endast ett fall.

Antalet *avlidna* vid försvaret redovisas i *tab. 5* (bilagan). Såsom angives i nedanstående tablå avledo **99** personer. Av dessa avlidna hade 48 varit sjukredovisade (se *tab. 1*).

	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	19	29	48
Marinen	5	8	13
Flygvapnet	19	19	38
Summa	43	56	99

Våld och olyckshändelse utgjorde den viktigaste dödsorsaken bland manskap. Dit kunde räknas 36 av dödsfallen, varav

13 vid armén, 4 vid marinen och 19 vid flygvapnet. Bland dessa kommo främst 11 fall av trafikolycka, 7 drunkning och 13 flyghaveri. Av andra dödsorsaker förekommo bland manskap inalles 7 fall.

Även bland övrig personal var våld och olyckshändelse en betydande grupp med 15 fall. Bland dessa kommo främst 11 dödsfall vid flyghaveri. Av andra dödsorsaker redovisades inalles 41 fall, bland vilka särskilt märktes 20 fall av svulster.

S j u k v å r d: I *tab. 6* (bilagan) redovisas omsättningen av militära patienter å garnisonssjukhusen (Karlsborg och Sollefteå). Hela antalet under året intagna patienter uppgick till 72 med 734 underhållsdagar.

II. Armén

(Berättelse avgiven av arméöverläkaren)

A. Fältläkarkåren m. m.

Fältläkarkårens stat omfattar fr. o. m.
1960 266 läkare, nämligen

- 1 arméöverläkare
- 7 fältläkare
- 40 regementsläkare
- 14 bataljonsläkare (Ao 21)
- 34 bataljonsläkare (Ao 19)
- 72 bataljonsläkare vid fältläkarkåren
- 8 extra bataljonsläkare
- 90 fältläkarstipendiater

Fältläkarkårens reserv utgjorde vid
1960 års utgång 319 läkare, därav 14
fältläkare, 18 regementsläkare och 287
bataljonsläkare.

Vid 1960 års ingång voro 17 bataljons-
läkarbeställningar (I 1, I 4, I 5, I 10,
I 12, I 14, I 15, I 18, I 19, I 20, I 21,
K 4, A 8, S 1, T 1, JS, Ing 3) vakanta.

Under 1960 ha 5 bataljonsläkarbeställ-
ningar (I 1, I 11, I 15, I 19, A 8) kun-
nat återbesättas, men samtidigt har 4
bataljonsläkarbeställningar (A 2, A 4,
T 3, InfSS) blivit vakanta.

Vid 1960 års utgång voro 16 batal-
jonsläkarbeställningar (I 4, I 5, I 10, I 12,

I 14, I 18, I 20, I 21, K 4, A 2, A 4, S 1,
T 1, T 3, JS, InfSS) vakanta.

På grund av pågående omorganisation
har de vakanta bataljonsläkartjänsterna
vid A 2 och InfSS icke blivit ledigför-
klarade.

Svårigheten att fylla de vakanta för-
bandsläkarbeställningarna kvarstå allt-
jämt. Sålunda ha vakanta platser flera
gångar ledigförklarats utan att någon sö-
kande anmält sig.

Vid 1960 års utgång voro 13 tjänster
som bataljonsläkare vid kåren och 59
som fältläkarstipendiater vakanta. Va-
kanserna i läkarbeställningarna medför
att många bataljonsläkartjänster måste
bestridas av unga fältläkarstipendiater
och värnpliktiga läkare, beordrade un-
der så kort tid som en eller högst två
månader. Detta ständiga ombyte av del-
vis ofullständigt utbildade läkare vid
förbanden medför försämrad sjukvård
för de värnpliktiga och övrig personal,
som är hänvisad för vård av förbands-
läkare.

B. Utbildningsfrågor

Kurs för militärläkare i skydd mot
särskilda stridsmedel har anordnats vid
FOA 1 med 25 deltagare. Avsikten med
kursen var bl. a. att skapa underlag för
fortsatt utbildningsverksamhet vid för-
banden i dessa ämnen.

5 fackutbildningskurser för värnplik-
tiga läkare, 2 för värnpliktiga tandlä-
kare samt 1 för värnpliktiga apotekare
har hållits med ett sammanlagt elevantal
av 166, 149 resp. 33.

Specialutbildning har arrangerats för

apoteksbiträden, laboratoriebiträden, röntgenmanskaper och instrumentmekaniker.

Under repetitionsövningarna har för i huvudsak medicinalpersonal vid sjh. och brigsjvcomp men i mån av möjlighet även för annan medicinalpersonal centraliserad utbildning ägt rum vid KS, T 2 och T 3. Centraliserad utbildning

har även arrangerats för hälsovårdsinspektörer, laboratoriebiträden, röntgenmanskaper och instrumentmekaniker.

Utbildningskontroll har ägt rum vid 28 förband med sammanlagt 37 kontroller.

G. Hesselblad

Arméöverläkare

III. Marinen

(Berättelse avgiven av marinöverläkaren)

A. Marinläkarkåren

Marinläkarkårens stat omfattade den 31/12 1960 84 läkare, nämligen

- 1 marinöverläkare
- 3 förste marinläkare
- 15 marinläkare av 1. graden
- 1 ögonläkare
- 49 marinläkare av 2. graden
- 15 marinläkarstipendiater

Vakans: 1 marinläkare av 1. graden i Ao 19 vid KA 2.

Förefintlig vakans ävensom från 1959 kvarstående vakanser som täckts först under senare delen av 1960 har liksom under tidigare år måst fyllas av marin-

läkare av 2. graden och marinläkarstipendiater med tjänstgöringsskyldighet två månader årligen, vilket medfört betydande kostnader och olägenhet för sjukvårdens kontinuitet. Dessutom ha möjligheterna till en lämplig uppläggning av marinläkarnas vidareutbildning kringskurits.

Sammanlagt 15 beställningar ha under året nybesatts.

Marinläkarkårens reserv räknade 128 marinläkare av vilka 88 tillhöra 1943 års reservorganisation.

B. Utbildningsfrågor

En omfattande utbildningsverksamhet har ägt rum under 1960 i likhet med föregående år. Beträffande de värnpliktiga läkarna och tandläkarna har rekrytutbildningen ägt rum vid KÖS enligt tidigare riktlinjer och militärutbildningen period II och III förlagts till HK resp. kustflottan. Utbildningsresultatet har varit gott och jag vill särskilt framhålla betydelsen av att eleverna få en god inblick i sjö tjänstgöringen, vilket är till gagn för den senare verksamheten, även om denna för vissa elever delvis blir i form av landtjänstgöring. Fackutbildning har ägt rum under året men omfattat endast läkare. Uppdelningen med en KA-period omfattande väsentligen praktiska demonstrationer, övning-

ar och materielkännedom samt en KSS-period med tyngdpunkten på teoretisk undervisning har alltså visat sig ändamålsenligt.

Som inledning till de krigsförbandsvisa repetitionsövningarna anordnades en veckolång kurs för marinläkare och tandläkare samt vissa sjuksköterskor berörande modern krigssjukvårdstjänst.

Någon stabsläkarkurs har under 1960 icke kunnat anordnas.

Under året har en plan för kompletterande utbildning av sjukvårdsunderofficerare och underbefäl vid flottan och kustartilleriet lagts fram. Den omfattar en teoretisk utbildning, som är frivillig och en praktisk. Första avsnittet av den teoretiska utbildningen har utformats

som korrespondensundervisning och påbörjades med hög elevanslutning under sommaren 1960. Den praktiska utbildningen, till vilken eleverna kommenderas allt efter tidigare utbildning och lägenhet, bygger på en särskilt tillrättalagd sjukhustjänstgöring under 2 månader.

Som nämnts i föregående årsberättelse utbildas 4 av flottans sjukvårdare vid civil sjuksköterskeskola. Denna utbildning har pågått även under hela 1960. I augusti påbörjade även 3 sjukvårdare ur KA samma typ av utbildning.

Utbildningen av värnpliktiga sjukvårdare har för flottans vidkommande liksom tidigare ägt rum vid KÖS. Beträffande KA motsvarande utbildning har den efter första juli flyttats från KA 1 till KA 4 i Göteborg.

Utbildningen av annan personal än sjukvårdspersonal har skett i likhet med föregående år. Specialkurserna för officerarna har omfattats med samma intresse som tidigare och särskilt synes den praktiska veckolånga sjukhustjänstgöringen i kombination med viss teori vara värdefull.

Den arbetsgrupp, som utrett frågan

om behov och utbildning av marinens sjukvårdspersonal, har överlämnat sitt betänkande. Härei föreslås bl. a. upprättandet av en för marinen gemensam sjukvårdsskola i Göteborg och att stamsjukvårdarna i fortsättningen skola rekryteras bland de värnpliktiga sjukvårdarna. Stamsjukvårdarna föreslås få en fullständig civil utbildning på sjuksköterskeskola jämte en kompletterande militärmedicinsk utbildning. CM har remitterat utredningen till en rad myndigheter och skall under kommande år fastställa utbildningsorganisationen.

En rad utredningar har under året belastat sjukvårdsarbetet i central instans inom marinen, särskilt två statliga utredningar nämligen läkarutbildningsutredningen och den försvarsmedicinska forskningsutredningen. Här har ett betydande arbete måst nedläggas bl. a. i framtagande av material och underlag. MÖL deltar själv eller är representerad i dessa utredningar. Resultatet av utredningarna väntas bli av avgörande betydelse för både totalförsvarets och marinens sjukvårdsorganisation under lång tid.

C. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen

1. Sjukvårdspersonalen

Vissa svårigheter har under året förekommit att fylla behovet av sjuksköterskor, särskilt under semestrar och annan ledighet. Beträffande instruktions-sjukskötersketjänsten vid MKS har den under hösten 1960 icke kunnat besättas, utan instruktionsverksamheten har ombesörjts av sjukvårdsunderofficer. Allmänt måste dock konstateras att vakansläget vad gäller sjuksköterskor up-

penbarligen är betydligt mycket bättre för den marina sjukvården än för den civila sjukvården, särskilt den slutna vården.

Ett betydande antal vakanser på sjukvårdsbiträden har förelegat men kunnat fyllas genom vikarier.

Under året har ett mindre antal avgångar ur sjukvårdsunderofficers- och underbefälskårerna ägt rum. Tillgången på under utbildning varande sjukvårda-

re synes emellertid kunna täcka vakanserna successivt.

Behovet av särskilt anställda till marinen knutna veterinärer understrykes ånyo. Samma sak gäller behovet av hälsovårdsassistenter. Inom detta yrkesområde erfordras personal som är väl förtrogen med de marina förhållandena. Dessutom kunna dylika befattningar förbättra befordringsgången för sjukvårdsunderofficerare med härför lämplig utbildning.

Det förtjänar framhållas att den sjukvårdande verksamheten på Skeppsholmen är av avsevärd omfattning genom det betydande antal personal, som replierar på sjukvårdsavdelningen därstädes även om personalen ifråga många gånger tjänstgör inom andra delar av MKO. Kvantitativt är verksamheten obetydligt mindre än vad som gäller för BÖS. Detta måste beaktas vid avvecklingen av den militära verksamheten på Skeppsholmen och ÖVS. De sjukvårdande resurserna få icke minskas i snabba takt än vad som motiveras av personalunderlaget. Minskningen av det sistnämnda synes hittills icke skett i den utsträckning man tidigare räknat med.

Som i olika andra sammanhang framförts upptager numera sjukkasseärendena och den därav föranledda kassatjänsten en väsentlig del av sjukvårds-expeditionernas arbete och blir därigenom arbetsbetungande.

2. Hälsostillståndet

År 1960 har ur hälsosynpunkt varit ett gott år. Inga epidemier ha förekommit. I februari och mars inträffade en ökning av antalet fall med infektioner i luftvägarna, särskilt inom MKS och BK, men i stort sett har morbiditeten följt

de vanliga fluktuationerna under olika årstider.

Tuberkulos eller misstänkt tuberkulos har konstaterats i ett litet antal fall och föranlett utredningar. Frekvensen av verneriska sjukdomar har enligt rapporterna varit låg, men uppgifterna torde ibland vara osäkra, då personalen i viss utsträckning torde uppsöka civila köns-polikliniker. Polioympning har verkställts i icke obetydlig omfattning med vpl och annan personal i marinen.

Alkoholfrågan synes icke ha skärpts under året, snarast synes problemet inom några förband ha minskat i omfattning. Situationen kräver emellertid alltså jämt uppmärksamhet.

Tandvården har varit av i stort sett samma omfattning som tidigare, men synes numera vara av en mer behandlande, konserverande karaktär. Detta minskar dock icke tandpoliklinikernas verksamhet, där behandlingen många gånger försvåras eller måste avbrytas genom patienternas täta omkommenderingar till annan ort. Beträffande Hårsfjärdsområdet synes en omläggning av verksamheten vara önskvärd, eventuellt genom en centralisering av all tandvård till BÖS.

3. De sanitära förhållandena i land

Flottans anläggningar i Stockholm. De sanitära missförhållandena, som tidigare anmälts beträffande anläggningarna på Skeppsholmen, kvarstå i allt väsentligt. Detta är helt otillfredsställande då alltså betydande personalkategorier äro förlagda till resp. tjänstgöra vid eller i andra hänseenden repliera på anläggningarna därstädes. Förhållandet är desto mer betänkligt som behovet att utnyttja Skeppsholmen för marinens räkning synes komma att kvarstå under en icke obetydlig tid.

Flottans anläggningar i Karlskrona. Med undantag av punktvís eftersläpande reparationsarbeten, delvis av underhållskaraktär kunna de hygieniska förhållandena bedömas som tillfredsställande. Utförda vattenprover från simhallen har lämnat tillfredsställande resultat.

Flottans anläggningar i Göteborg. De sanitära förhållandena tillfredsställande med undantag av att varmvatten saknas till tvättställ och duschrum i samtliga kaserner.

Vaxholms kustartilleriregemente. Vid de olika kasernerna erfordras på åtskilliga platser bättre belysningsförhållanden än som f. n. råder. Även torkmöjligheterna tarva en översyn. Någon tillgång till varmvatten i kasernernas tvättrum finns icke i dagens läge och det måste betecknas som otillfredsställande ur hygienisk synpunkt. För övrigt föreligger inga väsentliga sanitära olägenheter. Förbandssjukhuset är i behov av en omfattande upprustning.

Karlskrona kustartilleriregemente. En del renoverings- och underhållsarbeten av betydelse för hygien har under året utförts. Badvattnets kvalitet vid KA 2 badplats Gräsvik har varit tillfredsställande.

Gotlands kustartillerikår. Det sanitära läget i stort sett tillfredsställande. Inom varje kasern finnes t. ex. tillgång till varmduschar.

Älvsborgs kustartilleriregemente. Alltjämt saknas gymnastiklokal och bastu inom regementet. De sanitära förhållandena annars tillfredsställande.

Härnösands kustartillerikår. Intet mer anmärkningsvärt.

Sjökrigsskolan. En nybyggd kasern har tagits i anspråk under året. Den är ur sanitär synpunkt helt tillfredsställande. Även i övrigt föreligger inga väsentliga anmärkningar.

Berga örlogsskolor. Behov föreligger att inom Hårsfjärdsområdet uppföra en fast desinfektionsanstalt. De sanitära förhållandena f. ö. tillfredsställande.

4. De sanitära förhållandena till sjöss

Även under året har en del kontroller av fartygens färskvatten lämnat otillfredsställande resultat. Inga sjukdomar i anslutning härtil synes dock ha förekommit.

Vattenhygienisk expertis är sysselsatt med utredning av kustflottans vattenförsörjning.

I övrigt har inga väsentliga förändringar jämfört med föregående år ägt rum.

5. Sjukvårdslokalerna

Samtliga lokaler befinna sig i tillfredsställande skick.

6. Sjukvårdsmaterielen

En omläggning av bokföring och redovisning av sjukvårdsmateriel har under året påbörjats enligt av sjukvårdsstyrelsen utfärdade direktiv.

Ytterligare materiel har kunnat utlagas på beredskapsförlagda fartyg och landförband.

Stockholm i juli 1961

Lars Troell

IV. Flygvapnet

(Berättelse avgiven av flygöverläkaren)

A. Läkare vid flygvapnet

Antalet läkarebefattningar på flygvapnets *stat* var vid årets slut följande:

- 1 flygöverläkare
- 2 specialflygläkare
- 2 förste flygläkare vid FV i Ao 23 med överstelöjtnants tjänsteklass
- 4 förste flygläkare vid FV i Ao 23, förbandsläkare, med majors tjänsteklass
- 15 flygläkare av 1. graden vid FV i Ao 21
- 26 flygläkare av 2. graden.

På *reservstat* fanns en beställning såsom flygläkare av 1. graden, och i FV *reserv* vid årets utgång 1 flygöverläkare, 5 förste flygläkare och 26 flygläkare i lägre grader.

Vid årets slut var ingen flygläkarbefattning vakant.

Den i tidigare berättelser angivna bristen på tjänstgöringsdagar för flygläkare av 2. graden kvarstår, trots att armén tillhörande, vid FV mobplacerade vpl lä-

kare i något större utsträckning än under föregående år kunnat utnyttjas även för fredstjänstgöring vid FV.

Ett särskilt problem uppstod i samband med den under året verkställda förflyttningen av flygvapnets förberedande fältflygarskola (FÖFS) från F 2 i Hägernäs till Herrevadskloster i nära administrativ anslutning till krigsflygskolan (F 5) i Ljungbyhed. Läkarvården vid FÖFS har tills vidare som ett provisorium måst bestridas av F 5 läkare, vilken därigenom åsamkats en onormalt stor arbetsbelastning. Frågan väntas emellertid bli löst på ett mera tillfredsställande och definitivt sätt vid ingången av nästkommande budgetår.

Även vid F 16—F 20 samt vid F 21 har, med hänsyn till arbetsomfånget, behovet av ytterligare läkarkrafter i form av befattningar som biträdande läkare under året ytterligare accentuerats.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet

1. Sjukvårdspersonalen

Den upprepade gånger tidigare påtalade, otillfredsställande löneställningen i 9. lönegraden för sjukvårdsförmännen kvarstår alltså.

2. Sjukvårdslokalerna och -materielen

Ej heller under 1960 har behovet av om- och tillbyggnader av sjukhusen vid F 16 och F 21 kunnat tillgodoses.

Därjämte har två nya sjukhusproblem

aktualiserats i samband med under året verkställda större organisationsförändringar inom FV. Sålunda kommer, i samband med förflyttningen av flygvapnets centrala skolor (FCS) från Västerås, det hittillsvarande för FCS och F 1 gemensamma sjukhuset att övertagas av kommunen. Detta nödvändiggör uppförandet av ett nytt sjukhus vid F 1. Lika så medför FÖFS förläggning till Herrevadskloster det omedelbara kravet på ett nytt sjukhus i Ljunghbyhed för F 5 och FÖFS gemensamma behov eller, alternativt, en omfattande tillbyggnad och upprustning av F 5 nuvarande sjukhus.

I övrigt är sjukvårdslokalerna vid FV förband i utmärkt skick och utrustade med tillräckliga och ändamålsenliga inventarier och sjukvårdsmateriel.

Under året har den slutna sjukvården vid tre FV-förband varit förlagd till närliggande förbandssjukhus tillhörande andra försvarsgrenar. Erfarenheterna av detta samarbete, som medgivit personalbesparingar, har i stort sett varit goda. Att systemet dock kan medföra vissa nackdelar vittnar följande uttalande från en av förbandsläkarna om: »Den osäkerhet i den dagliga sjukvården man erfär genom att ej ha en egen avdelning känns i längden som en ökad arbetsbörda.»

3. Hälsotillståndet och de sanitära förhållandena

Hälsotillståndet under 1960 var mycket gott, och inga större eller allvarligare epidemier förekom.

De sanitära förhållandena har varit tillfredsställande. Dock kvarstår allttjämt önskemålet om varmvatten i kasernernas tvätt- och duschlokaler.

4. Läkarundersökningar

Verksamheten vid flygvapnets medi-

cinska undersökningscentral (FMU) har fortgått som tidigare.

Resultatet av *läkarundersökningarna före uttagning till första flygutbildning* under 1960 har sammanställts och jämförts med det från 1959 års undersökningar i tabell 7. Av denna framgår, att 1960 18 % av de läkarundersökta underkändes av medicinska skäl mot 22 % under 1959. Av kassationsorsakerna dominerade liksom tidigare ögonfelen över övriga sjukdomar och lyten.

Av *i flygtjänst varande personal* godkändes under 1960 vid den årliga undersökningen 95,3 % för fortsatt sådan tjänstgöring mot 92 % under 1959 och 91 % under 1958. 3,7 % (1959 6,8 %) godkändes med viss inskränkning i flygtjänstgöringen och 1 % (1,2 %) underkändes.

5. Olycksfall i samband med flygning

Enligt flygvapnets haveristatistik var förlusterna av personal och materiel 1960 något större än under 1959 (antalet flyghaverier med dödsfall 15 mot 12 och antalet dödsfall 20 mot 15). En sammanställning av antalet olycksfall i samband med flygning återfinnes i tabell 8.

Fallskärmshoppens antal var under 1960 lägre än under 1959 (20 mot 25). 18 av utsprängen medförde inga eller obetydliga personskador, medan 2 misslyckades och personalen omkom.

6. Sjuktransportflygningar

Ambulans- och räddningsflygningar utföres numera, ehuru dirigerade av flygsäkerhetsavdelningen i Flygstaben (Cefyl) till övervägande del med civila flygplan och helikoptrar. FV har dock även under 1960 i viss utsträckning ställt flygplan till förfogande.

Sålunda utförde FV 10 sådana flygningar med en sammanlagd flygsträcka (med passagerare) på 3 227 km. Motsvarande siffror från 1959 utgjorde 29 flygningar över 15 093 km. Bland de sjukdomar som påkallat flygtransporterna dominerade även under 1960 de akuta njursjukdomarna.

Som en jämförelse kan anföras, att armén och marinen utförde vardera en

sjuktransportflygning (med helikopter), medan under 1960 116 ambulansflygningar beställdes genom Cefyl och utfördes av civila flygföretag. Av de 116 flygningarna verkställdes 68 med helikopter.

Stockholm i juni 1961.

Gustav Severin

Flygöverläkare

Tab. 1. Sjukligheten bland försvarets personal år 1960

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningsort	Kvarligg. från 1959	Under året insjuknade							
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Armén									
Manskap	127	4 312	10640	6 452	2 420	3 242	3 588	2 593	3 297
<i>I. Milo</i>	<i>21</i>	<i>666</i>	<i>2 059</i>	<i>846</i>	<i>394</i>	<i>710</i>	<i>893</i>	<i>650</i>	<i>644</i>
1 Norra skånska inf.reg. (Kristianstad)	5	74	430	98	10	112	167	142	77
2 Södra " " (Ystad)	1	111	409	102	52	108	94	25	82
3 Kronobergs regemente (Växjö)	5	79	174	90	35	61	84	83	110
4 Norra Smålands reg. (Eksjö)	2	82	107	128	96	69	172	114	56
5 Skånska pansarreg. (Hässleholm)	1	23	95	34	3	33	57	39	51
6 Wendes artillerireg. (Kristianstad)	—	60	106	49	19	78	88	41	54
7 Smålands artillerireg. (Jönköping)	4	85	162	54	28	81	56	45	53
8 Skånska luftvärnskåren (Malmö)	—	60	107	72	58	87	51	54	48
9 Göta ingenjörkår (Eksjö)	3	62	339	156	76	49	69	53	68
10 Skånska trängreg. (Hässleholm)	—	30	130	63	17	32	55	54	45
<i>II. Milo</i>	<i>16</i>	<i>748</i>	<i>1 826</i>	<i>1 044</i>	<i>241</i>	<i>298</i>	<i>475</i>	<i>364</i>	<i>435</i>
1 Jämtlands fältjägarreg. (Östersund) ..	7	178	368	187	132	60	192	105	177
2 Hälsinge regemente (Gävle)	4	77	589	385	37	68	89	59	76
3 Västernorrlands regemente (Sollefteå) ..	2	207	301	206	20	67	84	42	69
4 Norrlands artillerireg. (Östersund)	2	101	206	68	9	24	49	85	35
5 Sundsvalls luftvärnskår (Sundsvall) ..	—	57	165	63	27	13	14	7	23
6 Norrlands trängreg. (Sollefteå)	1	128	197	135	16	66	47	66	55
<i>III. Milo</i>	<i>20</i>	<i>756</i>	<i>1 622</i>	<i>1 464</i>	<i>359</i>	<i>664</i>	<i>686</i>	<i>402</i>	<i>659</i>
1 Älvsborgs regemente (Borås)	3	82	163	128	71	83	59	52	117
2 Hallands " (Halmstad)	2	145	230	99	4	110	121	50	53
3 Bohusläns " (Uddevalla)	3	140	243	515	124	92	131	98	162
4 Livregementets husarer (Skövde)	—	43	100	102	53	38	46	19	39
5 Skaraborgs pansarregemente (Skövde) ..	3	114	426	262	40	122	97	77	109
6 Göta artilleriregemente (Göteborg) ..	—	29	108	41	14	44	50	23	16
7 Karlsborgs luftvärnsreg. (Karlsborg) ..	8	69	63	81	20	37	76	38	50
8 Göteborgs luftvärnskår (Göteborg)	—	38	63	45	12	22	50	12	51
9 Göta trängreg. (Skövde)	1	96	226	191	21	116	56	33	62
<i>IV. Milo</i>	<i>55</i>	<i>1 123</i>	<i>2 559</i>	<i>1 935</i>	<i>973</i>	<i>769</i>	<i>741</i>	<i>622</i>	<i>676</i>
1 Svea livgarde (Stockholm)	9	162	551	341	322	64	94	107	115
2 Livgrenadjärregementet (Linköping) ..	3	63	163	91	73	27	24	50	31
3 Södermanlands regemente (Strängnäs) ..	4	83	245	240	39	52	83	65	91
4 Livgardesskvadronen (Stockholm)	4	52	116	136	51	70	65	32	33
5 Göta pansarlivgarde (Enköping)	2	36	103	44	5	28	21	26	27
6 Svea artillerireg. (Stockholm)	8	55	116	132	61	73	50	45	57

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Septem- ber	Oktober	Novem- ber	December	Summa	Avförda				Kvarligg. till 1961	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst- göringsdagar
					Dugliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Turullagt obeg- lige till fortsatt krigstjänstg.	Odugliga till fort- satt krigstjänstg.	Döda		vid truppen	å militär- sjukhus	å civilt sjuk- hus	Summa	
5 192	5 685	5 628	4 133	57 182	50 771	4 133	2 211	10	184	96 430	184 308	22 458	303 196	2,1
1 080	1 129	823	706	10 600	9 304	982	288	—	47	17 210	35 402	4 984	57 596	1,9
190	111	91	77	1 579	1 436	134	12	—	2	1 812	4 600	514	6 926	1,9
127	136	88	80	1 414	1 234	133	48	—	—	1 953	4 111	391	6 455	1,5
136	118	97	127	1 194	1 082	91	21	—	5	1 225	4 838	900	6 963	1,7
115	166	136	135	1 376	1 273	57	28	—	20	2 468	8 009	845	11 322	3,2
50	56	49	27	517	514	2	—	—	2	1 180	2 092	618	3 890	2,1
64	126	79	64	828	739	58	26	—	5	1 978	3 005	352	5 335	1,9
106	170	58	50	948	796	93	60	—	3	1 167	2 198	274	3 639	1,5
85	72	72	40	806	638	114	51	—	3	1 216	1 659	256	3 131	1,7
116	77	74	54	1 193	929	238	27	—	2	2 048	3 130	554	5 732	2,5
91	97	79	52	745	663	62	15	—	5	2 163	1 760	280	4 203	1,4
480	640	541	470	7 562	7 151	273	129	2	23	11 981	25 379	2 253	39 613	2,5
129	195	212	142	2 077	1 925	111	35	—	13	4 697	6 366	499	11 562	3,6
146	162	85	61	1 834	1 654	112	71	1	—	2 122	6 028	459	8 609	2,4
106	108	57	31	1 298	1 280	14	2	1	3	2 253	4 391	672	7 316	2,1
12	74	43	34	740	716	14	8	—	4	1 381	3 064	369	4 814	2,3
37	34	41	24	505	475	17	11	—	2	455	1 599	104	2 158	1,6
50	67	103	178	1 108	1 101	5	2	—	1	1 073	3 931	150	5 154	2,7
1 337	1 067	1 074	906	10 996	9 128	1 228	621	3	36	19 433	30 761	3 818	54 012	2,2
275	153	143	80	1 406	1 018	286	95	—	10	3 714	3 961	558	8 233	2,1
66	98	80	83	1 139	1 106	25	9	—	1	1 910	2 639	309	4 858	2,0
384	192	126	140	2 347	1 808	318	219	—	5	1 191	8 185	960	10 336	3,4
27	73	165	78	783	742	25	12	2	2	977	2 236	274	3 487	1,7
178	134	101	130	1 790	1 441	243	97	1	11	4 187	3 519	801	8 507	2,0
83	115	84	74	681	547	82	52	—	—	1 065	3 335	219	4 619	1,7
97	104	73	62	770	719	32	23	—	4	1 467	2 817	369	4 653	2,0
52	53	58	58	514	514	—	—	—	—	984	1 382	211	2 577	1,9
175	145	244	201	1 566	1 233	217	114	—	3	3 938	2 687	117	6 742	3,3
1 214	1 165	1 686	1 157	14 620	12 465	1 169	980	3	58	27 243	45 968	5 419	78 630	2,0
180	132	127	185	2 380	1 650	350	382	—	7	5 587	4 836	204	10 627	2,7
67	48	279	99	1 015	971	13	28	—	6	1 231	4 894	724	6 849	2,0
153	133	231	148	1 563	1 529	8	28	—	2	2 124	5 907	520	8 551	2,0
26	48	67	77	773	680	62	28	—	7	1 694	2 237	379	4 310	1,5
45	43	39	46	463	331	84	46	1	3	876	1 444	236	2 556	1,4
133	102	79	56	959	749	74	138	—	6	1 982	3 472	301	5 755	2,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningssort	Kvarligg. från 1959	Under året insjuknade							
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
7 Östgöta luftvärnsreg. (Linköping)	1	70	124	96	64	36	34	33	28
8 Roslagens luftvärnsreg. (Norrtälje) ..	6	95	174	281	51	68	55	40	41
9 Svea ingenjörreg. (Stockholm)	5	223	266	161	80	67	78	71	92
10 Upplands signalregemente (Uppsala) ..	3	37	121	70	18	63	39	19	41
11 Svea trängreg. (Linköping)	6	112	317	104	36	30	87	57	44
12 Infanteriets kadettskola (Stockholm) ..	—	22	29	18	24	18	19	20	19
13 Krigsskolan (Stockholm)	—	36	80	71	21	58	9	12	9
14 Arméns underofficersskola (Uppsala) ..	3	67	108	109	80	62	61	31	34
15 Infanteriskjutskolan (Stockholm)	—	6	42	32	45	52	20	14	13
16 Ridskolan (Strömsholm)	1	4	4	7	3	1	2	—	1
17 Tygförvaltningsskolan (Stockholm) ..	—	—	—	2	—	—	—	—	—
<i>V. Milo</i>	5	558	1 441	495	128	295	355	226	430
1 Värmlands regemente (Karlstad)	1	78	334	124	10	59	89	41	80
2 Livregementets grenadjärer (Örebro) ..	2	184	492	152	16	34	56	52	134
3 Dalregementet (Falun)	2	211	453	160	18	56	136	59	144
4 Bergslagens art.reg. (Kristinehamn) ..	—	85	162	43	11	17	40	24	32
5 Artilleriskjutskolan (Villingsberg)	—	—	—	16	73	129	34	50	40
<i>VI. Milo</i>	6	343	1 043	425	184	279	333	276	277
1 Norrbottens regemente (Boden)	2	65	176	54	9	73	66	53	48
2 Västerbottens regemente (Umeå)	2	49	164	26	27	28	62	36	53
3 Norrlands dragonregemente (Umeå) ..	—	69	89	51	18	27	19	19	26
4 Bodens artilleriregemente (Boden)	1	29	135	47	31	17	48	44	32
5 Luleå luftvärnskår (Luleå)	—	42	124	50	18	31	23	25	22
6 Bodens ingenjörkår (Boden)	—	26	101	24	4	45	40	23	33
7 Norrlands signalbataljon (Boden)	—	30	147	48	10	31	40	47	25
8 Arméns jägarskola (Kiruna)	—	14	86	113	60	13	14	15	18
9 Norrbottens pansarbataljon (Boden) ..	1	19	21	12	7	14	21	14	20
<i>VII. Milo</i>	4	118	90	243	141	227	105	53	176
1 Gotlands infanteriregemente (Visby) ..	2	71	71	192	91	172	82	30	151
2 Gotlands artillerikår (Visby)	2	47	19	51	50	55	23	23	25
Övrig personal	230	1 808	2 420	1 640	779	726	647	428	681
1 I. militärområdet	46	206	448	237	130	116	96	72	112
2 II. "	31	170	337	149	94	116	91	48	101
3 III. "	36	189	342	305	124	118	117	83	127
4 IV. "	75	408	700	599	267	215	188	132	206
5 V. "	7	82	186	108	48	39	42	29	43
6 VI. "	27	220	378	185	95	97	84	49	73
7 VII. "	8	33	29	57	21	25	29	15	19

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
					Avförda					Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst- göringsdagar
Septem- ber	Oktober	Novem- ber	December	Summa	Dugliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Tjänligt odug- liga till fortsatt krigstjänstg.	Odugliga till fort- satt krigstjänstg.	Döda	Kvarligg. till 1961	vid truppen	å militär- sjukhus	å civilt sjuk- hus	Summa	
60	66	100	98	809	714	58	30	2	6	1 353	2 802	401	4 556	2,6
55	79	140	68	1 147	814	199	134	—	6	1 448	3 788	369	5 605	2,9
200	146	129	98	1 611	1 291	221	94	—	10	2 847	4 318	717	7 882	2,1
96	52	63	30	649	556	61	34	—	1	579	4 342	378	5 299	1,6
109	189	271	130	1 486	1 475	9	6	—	2	3 768	4 370	793	8 931	2,4
20	29	27	33	278	267	11	—	—	—	446	114	52	612	0,5
2	5	24	11	338	331	5	2	—	—	1 029	986	50	2 065	2,3
34	63	88	68	805	787	5	14	—	2	1 066	1 846	183	3 095	1,6
32	28	16	5	305	290	9	16	—	—	917	612	98	1 627	1,5
2	2	6	5	37	38	—	—	—	—	293	—	14	307	2,5
—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	3	—	—	3	0,5
445	716	687	373	6 149	5 898	163	86	1	6	11 528	20 863	1 488	33 879	2,5
72	108	97	76	1 168	1 162	4	—	—	3	1 055	4 772	497	6 324	2,3
97	200	318	71	1 806	1 675	79	53	—	1	4 081	8 423	291	12 795	3,0
245	358	229	188	2 257	2 248	7	2	—	2	4 969	5 181	467	10 617	2,8
31	50	43	38	576	477	71	28	—	—	899	1 695	162	2 756	1,3
—	—	—	—	342	336	2	3	1	—	524	792	71	1 387	1,9
460	455	532	377	4 984	4 752	168	55	1	14	4 607	21 679	3 604	29 890	2,0
97	116	155	84	996	994	—	—	—	4	854	4 375	834	6 063	2,2
42	66	92	65	710	663	40	9	—	—	475	3 333	319	4 127	1,3
28	16	22	76	460	444	10	6	—	—	100	2 378	419	2 897	2,3
59	46	80	36	604	598	4	1	—	2	824	1 941	649	3 414	1,6
53	101	52	32	573	547	10	16	—	—	615	1 909	103	2 627	2,1
60	26	34	24	440	375	51	8	—	6	740	2 029	660	3 429	2,3
55	40	63	29	565	557	5	2	—	1	368	3 014	205	3 587	3,0
23	32	15	15	418	356	48	13	1	—	297	1 666	270	2 233	1,9
43	12	19	16	218	218	—	—	—	1	334	1 034	145	1 513	2,2
176	513	285	144	2 271	2 073	150	52	—	—	4 428	4 256	892	9 576	2,0
123	439	220	128	1 770	1 669	84	19	—	—	3 261	2 208	651	6 120	2,0
53	74	65	16	501	404	66	33	—	—	1 167	2 048	241	3 456	2,0
1 084	1 062	1 245	1 175	18 145	18 181	—	—	22	222	117 962	2 428	15 553	185 938	2,9
193	180	191	179	2 160	2 164	—	—	3	39	20 298	427	1 817	22 542	2,7
128	163	178	161	1 736	1 736	—	—	6	25	15 008	179	1 612	16 799	2,9
172	167	203	209	2 156	2 137	—	—	5	50	20 406	188	2 458	23 052	3,2
287	310	344	341	3 997	4 015	—	—	5	52	36 530	1 226	5 751	43 507	3,1
75	62	87	70	871	865	—	—	2	11	6 020	156	1 112	7 288	2,5
147	139	206	184	1 857	1 848	—	—	—	36	16 467	209	2 210	18 886	3,0
32	41	36	31	368	368	—	—	1	9	3 233	38	593	3 864	2,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Förband		Kvarligg. från 1959	Under året insjuknade							
			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Marinen										
	Manskap	54	684	1 387	911	770	787	490	880	626
1	Flottans fartyg	11	99	148	163	88	156	59	53	94
2	Flottan i övrigt	36	271	457	275	327	264	192	144	176
3	Stockholm	18	85	112	116	97	74	61	47	83
4	Karlskrona	13	162	321	145	209	173	107	79	65
5	Göteborg	5	24	24	14	21	17	24	18	28
6	Kustartilleriet	7	261	656	413	333	338	213	163	330
7	Vaxholm	1	61	68	185	152	128	46	27	131
8	Karlskrona	4	63	287	110	102	126	58	83	60
9	Fårösund	—	32	27	13	9	14	14	6	63
10	Älvsborg	2	65	100	73	42	40	40	40	31
11	Hemsö	—	40	174	32	23	30	55	7	45
12	Skolor	—	53	126	60	22	29	26	20	26
13	Sjökrigsskolan	—	12	56	8	4	6	9	5	8
14	Marinens skolor Berga	—	41	70	52	18	23	17	15	18
Övrig personal										
		61	375	788	448	240	265	166	149	211
1	Flottans fartyg	2	8	40	14	7	17	4	5	5
2	Flottan i övrigt	23	88	262	140	55	65	42	49	71
3	Kustartilleriet	35	239	405	236	158	153	100	78	112
4	Skolor	1	40	81	58	20	30	20	17	23
Flygvapnet										
	Manskap	33	683	1 177	1 047	549	709	454	260	593
1	F 1. Västmanlands flygflottilj	2	61	55	64	40	34	31	11	28
2	F 2. Roslagens flygkår	—	29	59	56	26	25	19	8	23
3	F 3. Östgöta flygflottilj	4	25	30	32	41	33	19	6	22
4	F 4. Jämtlands	—	34	38	41	29	58	31	20	23
5	F 5. Krigsflygskolan	4	32	91	42	23	32	41	25	72
6	F 6. Västgöta flygflottilj	—	18	80	48	15	51	30	5	16
7	F 7. Skaraborgs	5	33	60	48	23	42	18	7	31
8	F 8. Svea	1	46	68	87	36	39	22	27	46
9	F 9. Göta	5	62	120	101	74	49	50	31	38
10	F 10. Skånska	2	74	95	43	27	38	25	14	24
11	F 11. Södermanlands	2	45	68	90	38	58	16	14	53
12	F 12. Kalmar	—	57	54	32	34	24	8	16	42
13	F 13. Bråvalla	3	28	55	51	27	45	20	14	42
14	F 14. Hallands	1	14	32	25	12	12	18	12	16
15	F 15. Hälsinge	—	20	35	23	25	30	10	6	11
16	F 16. Upplands	1	23	45	69	26	28	36	13	26
17	F 17. Blekinge	2	29	89	115	18	30	22	19	20
18	F 18. Södertörns	1	38	58	42	25	56	19	8	35
19	F 21. Norrbottens flygbaskår	—	15	45	38	10	25	19	4	25
Övrig personal										
		78	729	1 184	936	478	465	344	226	489

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Septem- ber	Oktober	Novem- ber	December	Summa	Avförda				Kvarligg. till 1961	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst- göringsdagar
					Dugliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Tullralligt odug- liga till fortsatt krigstjänstg.	Odugliga till fort- satt krigstjänstg.	Döda		vid truppen	å militär- sjukhus	å civilt sjuk- hus	Summa	
740	542	582	411	8 310	7 277	650	381	3	53	25 124	21 850	5 136	52 110	2,0
131	65	98	78	1 232	1 168	10	59	—	6	3 320	2 337	341	5 998	1,1
207	223	308	190	3 034	2 753	178	105	1	33	13 457	7 667	2 937	24 061	3,0
91	106	101	66	1 039	1 035	1	8	—	13	5 880	2 309	600	8 789	3,7
87	95	185	114	1 742	1 508	160	73	1	13	4 281	5 048	1 784	11 113	2,4
29	22	22	10	253	210	17	24	—	7	3 296	310	553	4 159	4,7
347	195	119	114	3 482	2 796	462	217	2	12	7 038	10 134	1 575	18 747	1,8
151	57	27	32	1 065	804	188	68	1	5	2 771	2 523	148	5 442	2,3
101	45	37	36	1 108	992	69	45	1	5	2 037	3 421	935	6 393	1,8
13	4	9	6	210	201	7	—	—	2	211	1 034	104	1 349	1,9
60	78	40	28	637	373	181	85	—	—	1 227	2 026	208	3 461	1,6
22	11	6	12	462	426	17	19	—	—	792	1 130	180	2 102	1,4
55	59	57	29	562	560	—	—	—	2	1 309	1 712	283	3 304	1,5
2	5	10	14	139	138	—	—	—	1	357	481	117	955	1,6
53	54	47	15	423	422	—	—	—	1	952	1 231	166	2 349	1,4
287	317	361	327	3 934	3 914	—	4	4	73	33 553	887	5 857	39 797	3,0
14	6	16	11	147	145	—	4	—	—	606	71	77	754	0,5
83	98	106	112	1 171	1 154	—	—	1	39	11 814	61	2 931	14 806	3,6
160	189	212	174	2 216	2 220	—	—	1	30	18 594	438	1 703	20 735	3,1
30	24	27	30	400	395	—	—	2	4	2 539	317	646	3 502	3,5
571	714	755	596	8 108	7 651	285	158	—	47	23 168	20 215	4 459	47 842	1,6
24	50	45	64	507	460	31	17	—	1	1 118	1 765	311	3 194	1,7
35	18	28	19	345	313	20	11	—	1	962	914	149	2 025	1,1
18	29	27	16	298	279	14	9	—	—	290	1 164	115	1 569	1,2
25	18	25	25	367	313	28	24	—	2	724	1 212	382	2 318	1,5
60	62	55	37	572	536	20	15	—	5	1 175	2 221	731	4 127	1,7
12	41	26	8	350	349	—	—	—	1	1 088	773	172	2 033	2,0
18	20	36	10	346	347	—	1	—	3	1 925	1 145	127	3 197	2,4
44	61	50	45	571	544	21	7	—	—	2 010	491	248	2 749	1,6
56	75	72	49	777	772	4	2	—	4	3 217	366	342	3 925	2,9
19	34	46	28	467	452	11	3	—	3	1 298	1 202	171	2 671	1,4
34	40	79	44	579	570	5	2	—	4	1 602	1 441	316	3 359	1,7
32	38	45	10	392	391	—	—	—	1	1 062	1 026	129	2 217	1,7
54	34	44	63	477	458	—	12	—	10	1 668	1 054	169	2 891	1,6
11	11	24	20	207	206	—	1	—	1	787	801	163	1 751	2,0
20	28	25	10	243	204	27	12	—	—	322	849	111	1 282	1,0
23	13	27	27	356	313	23	18	—	3	597	1 284	112	1 993	1,1
31	32	17	30	452	407	36	8	—	3	1 604	667	305	2 576	1,5
37	56	62	60	496	461	26	7	—	3	1 316	965	205	2 486	1,9
18	54	22	31	306	276	19	9	—	2	403	875	201	1 479	0,9
647	639	695	710	7 442	7 419	—	—	9	92	48 868	1 467	6 966	57 301	2,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	
Lymphogranuloma inguinale vene- reum (037)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Livsmedelsförgiftning (049)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Röda hund (086)	766	104	41	911	23	5	1	29	940
Vattkoppor (087)	158	20	32	210	9	2	7	18	228
Bältros (088)	20	6	4	30	9	2	4	15	45
Påssjuka (089)	181	8	29	218	16	2	12	30	248
Övriga	97	36	99	232	10	3	50	63	295
II. Tumörer	35	12	6	53	36	7	6	49	102
A 44 Malign tumör i munhåla och svalg ..	1	—	—	1	2	—	—	2	3
A 45 Malign ösofagustumör	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A 46 Malign ventrikeltumör	1	1	—	2	1	—	—	1	3
A 47 Malign tunn/grovtarmtumör	—	1	—	1	1	—	—	1	2
A 48 Malign rektaltumör	3	—	—	3	—	—	1	1	4
A 49 Malign tumör i larynx	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A 50 Malign tumör i trakea, bronk, lunga och pleura	—	2	—	2	2	3	1	6	8
A 51 Malign tumör i mamma	1	—	—	1	—	—	—	—	1
A 52 Malign tumör i cervix uteri	—	—	—	—	2	—	—	2	2
A 53 Malign tumör i uterus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A 54 Malign prostatatumör	—	1	—	1	—	—	—	—	1
A 55 Malign tumör i huden	2	—	—	2	—	—	—	—	2
A 56 Malign bentumör, malign tumör i bindväv och muskulatur	—	—	1	1	3	—	—	3	4
A 57 Malign tumör på annat ställe	4	1	2	7	6	—	—	6	13
A 58 Leukemi och aleukemi	—	—	—	—	—	—	1	1	1
A 59 Lymfosarkom och andra svulster i lymfatiska systemet och blodbil- dande organen	7	2	1	10	1	—	—	1	11
A 60 Benign tumör och tumör av icke an- given art	16	4	2	22	18	4	3	25	47
III. IV. Allergiska sjukdomar. Endo- krina systemets sjukdomar. Ämnes- omsättningssjukdomar. Nutritions- rubbningar. Blodbildande organens och blodets sjukdomar	335	50	53	438	62	19	21	102	540
A 61 Atoxisk struma	6	—	1	7	2	1	1	4	11
A 62 Tyreotoxikos	4	1	1	6	4	—	—	4	10
A 63 Sockersjuka	73	10	—	83	17	3	2	22	105
A 64 Avitaminoser och andra bristsjuk- domar	5	—	—	5	—	—	—	—	5
A 65 Anemi	17	3	2	22	16	3	3	22	44
A 66 Allergiska sjukdomar. Sjukdomar i andra endokrina organ, andra äm- nesomsättningsrubbningar och andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	230	36	49	315	23	12	15	50	365
V. Mentala sjukdomar. Psykoneuroser. Patologiska personlighetstyper	1 359	288	145	1 792	195	60	89	344	2 136
A 67 Schizofreni (300)	54	17	5	76	9	—	—	9	85
Manisk-depressiv psykos (301)	105	4	20	129	26	3	—	29	158

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Sum-ma	Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Sum-ma	
A 68	Övriga mentala sjukdomar	54	23	19	96	7	28	29	64	160
A 68	Psykoneuros och abnorm personlighet	1 064	232	100	1 396	152	29	60	241	1 637
A 69	Mentala defekter	82	12	1	95	1	—	—	1	96
VI. Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar		1 199	177	156	1 532	252	47	189	488	2 020
A 70	Hjärnans och ryggmärgens kärlsjukdomar	4	1	—	5	4	2	—	6	11
A 71	Meningit	11	2	1	14	2	—	1	3	17
A 72	Sclerosis disseminata	2	—	4	6	1	1	—	2	8
A 73	Fallandesot	47	10	10	67	—	—	—	—	67
A 74	Inflammatoriska ögonsjukdomar	120	18	19	157	24	1	29	54	211
A 75	Grå starr	—	—	—	—	—	2	—	2	2
A 76	Grön starr	3	1	6	10	—	—	—	—	10
A 77	Inflammation i mellanörat och mastoidit	527	91	61	679	61	11	33	105	784
A 78	Migrän (354)	147	10	20	177	56	15	60	131	308
	Ischias (363)	176	15	6	197	92	6	50	148	345
	Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganen	162	29	29	220	12	9	16	37	257
VII. Cirkulationsorganens sjukdomar		359	48	26	433	141	27	45	213	646
A 79	Reumatisk feber	41	3	3	47	9	2	—	11	58
A 80	Kroniska reumatiska hjärtsjukdomar	5	2	4	11	—	—	1	1	12
A 81	Arteriosclerotiska och degenerativa hjärtsjukdomar	15	—	—	15	9	1	3	13	28
A 82	Andra hjärtsjukdomar	95	15	6	116	24	8	5	37	153
A 83	Hypertoni med hjärtsjukdom	18	2	—	20	9	5	7	21	41
A 84	Hypertoni utan uppgift om hjärtsjukdom	51	—	2	53	21	1	5	27	80
A 85	Artärsjukdomar	29	2	1	32	7	1	1	9	41
A 86	Andra cirkulationsorganens sjukdomar	105	24	10	139	62	9	23	94	233
VIII. Respirationsorganens sjukdomar		33 852	4 629	4 799	43 280	8 669	2 623	4 987	16 279	59 559
A 87	Vanlig förkylning (470)	11 097	563	1 360	13 020	3 653	706	2 330	6 689	19 709
	Akut sinuit (471)	631	91	96	818	124	37	78	239	1 057
	Akut faryngit (472)	5 356	1 690	1 298	8 344	1 309	722	947	2 978	11 322
	Akut tonsillit (473)	5 303	804	785	6 892	606	172	322	1 100	7 992
	Akut laryngit och tracheit (474)	287	326	339	952	96	19	226	341	1 293
	Övriga akuta infektioner i övre luftvägarna	4 202	337	226	4 765	1 519	511	461	2 491	7 256
A 88	Influensa	4 287	530	369	5 186	959	356	350	1 665	6 851
A 89	Lobär lunginflammation	51	4	17	72	5	1	113	119	191
A 90	Bronkopneumoni	241	44	13	298	25	10	6	41	339
A 91	Primär atypisk pneumoni; annan eller icke preciserad pneumoni	53	5	6	64	—	—	1	1	65
A 92	Akut bronkit	2 083	198	261	2 542	338	83	135	556	3 098
A 93	Kronisk bronkit; icke preciserad	58	—	1	59	3	—	1	4	63
A 94	Hyperplastiska tonsiller och adenoider	79	9	5	93	4	—	—	4	97
A 95	Pleuraempyem; lungabscess	—	—	—	—	1	—	—	1	1
A 96	Lungsäcksinflammation	19	5	2	26	8	1	3	12	38
A 97	Halsböld (511)	42	10	3	55	4	3	1	8	63
	Kronisk sinuit (513)	6	—	1	7	2	—	3	5	12
	Andra sjukdomar i respirationsorganen	57	13	17	87	13	2	10	25	112

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	
IX. Digestionsorganens sjukdomar . . .	5 806	1 069	982	7 857	1 518	529	1 029	3 076	10 933
A 98 Tändernas och tandregionens sjukdomar	240	47	71	358	62	10	33	105	463
A 99 Magsår	176	16	16	208	41	11	19	71	279
A 100 Duodenalsår	354	55	26	435	57	22	26	105	540
A 101 Gastrit; duodenit	905	135	121	1 161	154	10	76	240	1 401
A 102 Appendicit	258	80	46	384	34	17	18	69	453
A 103 Tarmobstruktion; abdominalt bräck	192	22	13	227	18	7	12	37	264
A 104 Gastroenterit och kolit	3 235	629	654	4 518	1 019	404	776	2 199	6 717
A 105 Levercirros, skrumplever	—	—	—	—	—	1	—	1	1
A 106 Gallstenssjukdom, kolecystit	76	10	13	99	72	37	45	154	253
A 107 Stomatit (536)	8	2	5	15	1	1	4	6	21
Analfissur, analfistel (574)	15	3	1	19	7	1	2	10	29
Perianal och periproktal abscess	5	1	—	6	3	1	1	5	11
Bukhinneinflammation (576)	1	1	—	2	—	—	1	1	3
Andra sjukdomar i digestionsorganen	341	68	16	425	50	7	16	73	498
X. Urogenitalorganens sjukdomar	475	98	58	631	219	84	178	481	1 112
A 108 Akut nefrit	76	18	11	105	9	3	5	17	122
A 109 Kronisk nefrit; icke preciserad	33	9	6	48	3	—	7	10	58
A 110 Infektiösa njursjukdomar	48	2	2	52	6	2	2	10	62
A 111 Sten i urinorganen	66	20	10	96	53	23	33	109	205
A 112 Prostatahyperplasi	—	—	—	—	1	—	—	1	1
A 113 Sjukdomar i mamma	5	—	—	5	1	—	—	1	6
A 114 Cystit (605)	58	4	3	65	31	8	10	49	114
Uretrit, ej venerisk (607)	22	2	—	24	3	2	3	8	32
Prostatit (611)	37	10	3	50	12	5	1	18	68
Hydrocele testis (613)	27	9	4	40	5	—	1	6	46
Andra sjukdomar i urogenitalorganen	103	24	19	146	95	41	116	252	398
XI. Havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens sjukdomar	—	—	—	—	20	2	3	25	25
A 115 Feber under havandeskapet, förlossningen, barnsängstiden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A 116 Havandeskapsförgiftning. Förgiftning under barnsängstiden	—	—	—	—	—	—	1	1	1
A 117 Havandeskapsblödning och blödning vid förlossningen	—	—	—	—	6	—	—	6	6
A 118 Abort utan uppgift om feber eller förgiftning	—	—	—	—	1	1	1	3	3
A 119 Abort med feber	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A 120 Andra komplikationer under havandeskapet, förlossningen, barnsängstiden	—	—	—	—	13	1	1	15	15
XII. XIII. Hudens och underhudens, skelettets och rörelseorganens sjukdomar	3 817	376	348	4 541	616	162	325	1 103	5 644
A 121 Furunkel och karbunkel (690)	262	69	55	386	46	10	18	74	460
Akut lymfadenit (694)	79	4	7	90	4	1	7	12	102
Övriga infektioner i hud och underhud	57	3	8	68	5	2	11	18	86
A 122 Artrit och spondylit	157	29	7	193	23	14	13	50	243
A 123 Muskelreumatism och reumatism utan specifikation	955	156	122	1 233	306	104	196	606	1 839
A 124 Osteomyelit och periostit	26	1	1	28	2	—	—	2	30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Sum-ma	Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Sum-ma	
A 125	Ankylos av led (737)	48	—	10	58	4	—	2	64
	Ryggradskrökning (745)	47	16	—	63	8	—	1	72
	Plattfot (746)	56	2	—	58	5	—	3	66
	Hallux valgus et varus (747)	9	1	—	10	2	—	—	12
	Andra deformiteter av ben och leder	244	4	5	253	29	2	2	286
A 126	Eksem (701)	207	21	56	284	49	7	11	351
	Osteokondros (732)	14	—	—	14	1	—	—	15
	Synovit, bursit, tendovaginit	471	26	16	513	33	5	11	562
	Andra hud-, ben- och ledsjukdomar	1 185	44	61	1 290	99	17	50	1 456
	XIV. Medfödda missbildningar	41	12	2	55	4	1	1	61
A 127	Kluven ryggrad och hjärnhinne-bräck	8	5	1	14	3	1	1	19
A 128	Medfödda missbildningar i cirkulationsorganen	3	1	—	4	—	—	—	4
A 129	Andra medfödda missbildningar ..	30	6	1	37	1	—	—	38
	XVI. Senilitet. Ofullständigt preciserade fall	1 442	293	113	1 848	354	184	75	2 461
A 136	Senilitet utan uppgift om sinnessjukdom	2	—	—	2	—	1	—	3
A 137	Sjukdoms- och dödsorsaken otillräckligt angiven eller okänd....	1 440	293	113	1 846	354	183	75	2 458
	XVII. Skador genom yttre våld och förgiftning	6 638	901	1 059	8 598	942	165	373	10 078
AN 138	Fraktur på skallen	45	18	10	73	2	4	2	81
AN 139	Fraktur på kotpelaren och bälén	39	6	5	50	6	1	4	61
AN 140	Fraktur på extremiteterna	593	112	86	791	87	11	22	911
AN 141	Urledvridning utan fraktur	131	65	14	210	19	18	8	255
AN 142	Stukning	1 173	199	261	1 633	180	33	126	1 972
AN 143	Skada (utan fraktur) på skalp, hjärnhinnor och hjärna	866	94	82	1 042	69	12	22	1 145
AN 144	Skada på bröst-, buk-, bäckenorgan (med eller utan sår, med eller utan brott på bröstben och revben)	73	13	23	109	20	5	17	151
AN 145	Övriga sår	707	122	153	982	213	45	72	1 312
AN 146	Ytskada, kontusion ej förut nämnd	1 291	83	165	1 539	186	26	68	1 819
AN 147	Främmande kropp genom naturlig öppning	11	5	1	17	3	—	—	20
AN 148	Bränn- och frätskada	85	22	13	120	23	4	11	158
AN 149	Förgiftning	34	11	6	51	10	2	2	65
AN 150	Förfrysning (1505)	38	—	—	38	4	—	1	43
	Elektricitetsskada (1505)	10	1	—	11	7	—	1	19
	Drunkning (1505)	2	—	—	2	1	—	—	3
	Vaccinationsbesvär (1505)	970	132	189	1 291	4	—	3	1 298
	Övriga och ospecificerade skador..	570	18	51	639	108	4	14	765
	Summa	57 182	8 310	8 108	73 600	13 145	3 934	7 442	98 121

Tab. 4. Sjukdomar vid olika förband inom försvaret år 1960

Ann. Tabellen avser under året nyttillkomna (ej från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

Förband	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	I. Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar								II. Tumörer		III, IV	V. Mentala sjukdomar		VI
	A 1 Respirationsorganens tuberkulos	A 2—5 Tuberkulos i andra organ	A 17 Scharlakansfeber	A 18 Streptokockangina	A 32 Mässling	A 43 Röda hund (086)	A 43 Pässjuka (089)	A 6—43 Övriga	A 44—59 Malign tumör	A 60 Benign tumör	A 61—66 Allergiska sjd. Endokrina syst. sjd. Ämnesoms. sjd. Nutritionsrubbn. Blodbild. org. o. blod. sjd.	A 67 Sinnessjukdom	A 68—69 Övriga	70—78 Nervsystemets sjukdomar
Manskap														
Armén	240	11	20	129	49	766	181	428	19	16	335	213	1 146	1 199
<i>I. Militärområdet</i>	27	2	4	3	1	185	76	105	—	4	82	77	167	269
1 Norra skånska infanterireg.	3	—	—	—	—	16	6	6	—	2	14	—	29	24
2 Södra »	12	—	—	—	—	15	14	6	—	—	4	1	18	41
3 Kronobergs regemente	—	—	—	—	—	23	3	10	—	—	3	—	2	34
4 Norra Smålands regemente	—	—	1	—	—	78	3	8	—	—	10	35	—	39
5 Skånska pansarregementet	—	—	—	—	—	8	17	—	—	—	3	1	4	17
6 Wendes artilleriregemente..	2	—	1	—	—	12	5	39	—	—	8	—	16	11
7 Smålands artilleriregemente	6	1	2	—	—	10	2	5	—	—	11	5	52	30
8 Skånska luftvärnsskåren....	5	—	—	3	1	5	3	15	—	2	9	26	22	15
9 Göta ingenjörkår	9	1	—	—	—	14	17	9	—	—	16	9	18	34
10 Skånska trängregementet..	—	—	—	—	—	4	6	7	—	—	4	—	6	24
<i>II. Militärområdet</i>	6	—	8	19	3	198	31	67	2	1	33	5	48	187
1 Jämtlands fältjägarreg.	—	—	—	—	2	20	19	14	—	—	4	—	1	13
2 Hälsinge regemente	6	—	4	—	—	59	9	30	1	—	13	—	33	61
3 Västernorrlands regemente	—	—	—	—	—	66	—	8	—	1	8	1	6	50
4 Norrlands artilleriregemente	—	—	3	—	—	10	2	3	—	—	1	1	—	28
5 Sundsvalls luftvärnsskår....	—	—	—	12	—	17	1	1	—	—	3	—	4	5
6 Norrlands trängregemente..	—	—	1	7	1	26	—	11	1	—	4	3	4	30
<i>III. Militärområdet</i>	78	8	2	—	26	97	45	96	7	4	79	36	415	235
1 Älvsborgs regemente	11	3	—	—	1	53	14	18	—	—	6	4	77	37
2 Hallands »	7	—	1	—	—	3	1	6	—	—	4	—	16	21
3 Bohusläns »	20	—	—	—	1	21	3	11	5	—	21	7	157	47
4 Livregementets husarer....	—	—	—	—	—	—	—	12	—	2	4	7	10	10
5 Skaraborgs pansarreg.	10	1	—	—	—	4	12	24	1	—	11	6	56	45
6 Göta artilleriregemente....	3	2	1	—	—	14	—	1	—	1	8	1	27	23
7 Karlsborgs luftvärnsreg.	—	—	—	—	24	—	13	15	—	—	6	5	—	25
8 Göteborgs luftvärnsskår....	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	1	—	—	1
9 Göta trängregemente.....	27	2	—	—	—	1	—	7	1	1	18	6	72	26
<i>IV. Militärområdet</i>	118	1	4	99	11	82	12	78	6	4	91	76	399	282
1 Svea livgarde	64	—	—	48	—	—	—	9	2	1	18	11	121	71
2 Livgrenadjärregementet....	1	—	1	—	—	—	3	1	—	—	3	16	11	11
3 Södermanlands regemente..	1	—	—	—	10	2	1	5	—	—	1	—	8	5
4 Livgardesskvadronen	—	—	—	—	1	3	1	1	—	—	8	1	29	12
5 Göta pansarlivgarde	—	—	—	—	—	7	2	8	—	—	1	—	8	3
6 Svea artilleriregemente	26	—	—	—	—	18	1	8	1	1	12	1	62	23

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
VII	VIII. Respirationsorganens sjukdomar						IX. Digestionsorganens sjukdomar			X	XI	XII, XIII	XIV	XVI	XVII	
A 79—86 Cirkulationsorganens sjukdomar	A 87 Tonsillitis et pharyngitis acuta (472, 473)	A 88 Influenta	A 89 Lobär lunginflammation	A 90 Bronkopneumoni	A 92 Akut bronkit	A 87—97 Övriga	A 99—100 Mag- och duodenalsår	A 102 Appendicit	A 98—107 Övriga	A 108—114 Urogenitalorganens sjukdomar	A 115—120 Havandeska- pels, förlossn. o. barnsängs- tidens sjukdomar	A 121—126 Hudens och underhudens, skelettets o. förleisorganens sjukd.	A 127—129 Medfödda missbildningar	A 136—137 Senilitet. Ofullständigt preciserade fall	A N 138—150 Skador gm yttre våld och förgiftning	Summa
359	10 659	4 287	51	241	2 088	16 531	530	258	5 018	475	—	3 817	41	1 442	6 638	57 182
78	2 060	1 326	8	52	593	2 108	126	54	834	99	—	652	9	257	1 342	10 600
11	438	314	2	7	21	77	13	4	110	5	—	108	1	123	245	1 579 1
3	208	292	2	3	65	355	5	5	118	7	—	80	—	—	170	1 414 2
3	252	99	—	5	338	27	4	7	120	8	—	37	—	—	219	1 194 3
9	316	123	—	21	65	324	21	11	69	9	—	64	2	72	96	1 376 4
1	62	56	—	2	14	200	1	2	36	16	—	12	—	—	65	517 5
7	172	9	1	3	15	166	16	1	66	5	—	95	3	—	175	828 6
6	124	26	—	3	11	306	14	1	100	17	—	96	—	5	115	948 7
14	165	34	2	1	13	261	19	8	34	8	—	32	1	37	71	806 8
21	107	280	—	6	5	308	32	7	82	13	—	94	2	14	95	1 193 9
3	216	93	1	1	46	84	1	8	99	11	—	34	—	6	91	745 10
26	862	796	1	29	107	2 878	19	32	643	45	—	484	3	203	826	7 562
—	217	148	—	—	42	842	—	6	262	4	—	71	1	143	268	2 077 1
19	117	371	1	11	18	458	13	8	141	13	—	186	1	60	201	1 834 2
4	90	109	—	6	—	554	2	5	96	10	—	161	—	—	121	1 298 3
1	31	—	—	—	13	531	2	7	20	—	—	10	—	—	77	740 4
—	230	44	—	3	12	84	2	1	28	1	—	28	—	—	29	505 5
2	177	124	—	9	22	409	—	5	96	17	—	28	1	—	130	1 108 6
123	2 919	368	5	39	166	2 173	178	65	1 065	129	—	925	4	266	1 444	10 996
30	169	2	—	5	11	430	38	5	117	17	—	133	—	—	225	1 406 1
4	513	1	1	7	9	67	6	7	49	4	—	71	1	76	264	1 139 2
36	713	193	—	—	89	75	46	10	279	48	—	260	—	—	304	2 347 3
—	99	68	—	8	11	334	3	7	83	8	—	30	—	5	82	783 4
23	280	—	—	11	25	587	42	15	194	20	—	153	1	61	208	1 790 5
10	55	—	—	—	—	260	5	5	32	8	—	75	1	66	83	681 6
1	336	26	—	—	—	86	1	5	128	5	—	18	—	—	76	770 7
3	48	—	—	—	—	198	2	4	68	6	—	55	—	16	107	514 8
16	706	78	4	8	21	136	35	7	115	13	—	130	1	40	95	1 566 9
92	2 284	935	1	29	876	4 901	156	51	1 313	135	—	935	22	177	1 450	14 620
41	1 005	1	—	—	15	166	73	3	142	31	—	393	9	—	156	2 380 1
—	157	50	—	14	18	494	1	4	111	3	—	18	—	24	74	1 015 2
2	140	87	—	1	13	980	1	6	70	18	—	57	1	1	158	1 563 3
2	102	79	—	—	221	116	4	1	56	8	—	62	4	—	62	773 4
—	135	3	—	—	6	165	1	2	61	2	—	12	—	12	35	463 5
7	36	52	—	2	1	376	17	4	82	7	—	78	1	51	92	959 6

Förband	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	I. Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar								II. Tumörer		III, IV	V. Mentala sjukdomar		VI
	A 1 Respirationsorganens tuberkulos	A 2—5 Tuberkulos i andra organ	A 17 Scharlakansfeber	A 18 Streptokockangina	A 32 Mässling	A 43 Röda hund (086)	A 43 Påssjuka (089)	A 6—43 Övriga	A 44—59 Malign tumör	A 60 Benign tumör	A 61—66 Allergiska sjd. Endokrina syst. sjd. Årnesoms. sjd. Nutritionsrubb. Blodbild. org. o. blod. sjd.	A 67 Sinnessjukdom	A 68—69 Övriga	A 70—78 Nervsystemets sjukdomar
7 Östgöta luftvärnsreg.	2	1	—	—	—	2	—	6	2	2	12	4	22	6
8 Roslagens "	2	—	2	—	—	12	1	2	2	—	7	4	35	16
9 Svea ingenjörregemente ..	20	—	—	2	—	—	2	6	—	—	14	11	68	27
10 Upplands signalregemente..	2	—	1	48	—	3	—	22	—	—	4	1	28	21
11 Svea trängregemente	—	—	—	1	—	7	—	3	—	—	6	9	—	27
12 Infanteriets kadettskola ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
13 Krigsskolan	—	—	—	—	—	7	—	2	—	—	—	—	4	—
14 Arméns underofficersskola ..	—	—	—	—	—	4	1	5	1	—	3	5	1	34
15 Infanteriskjutskolan	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	2	13	2	9
16 Ridskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Tygförvaltningsskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Militärområdet	1	—	—	2	3	52	10	34	2	—	12	12	56	86
1 Värmlands regemente	—	—	—	—	1	2	1	4	—	—	—	2	—	14
2 Livregementets grenadjärer ..	—	—	—	—	1	14	1	14	1	—	4	1	24	20
3 Dalregementet	—	—	—	2	1	25	2	5	—	—	2	—	2	44
4 Bergslagens art.-reg.	1	—	—	—	—	—	1	7	1	—	6	6	30	6
5 Art.skjutskolan Villingsberg ..	—	—	—	—	—	11	5	4	—	—	—	3	—	2
VI. Militärområdet	5	—	2	6	5	109	4	39	2	3	21	3	16	97
1 Norrbottens regemente ..	—	—	—	—	—	34	—	4	—	1	3	—	1	21
2 Västerbottens "	—	—	—	—	—	24	1	15	—	—	6	—	—	8
3 Norrlands dragonregemente ..	—	—	—	—	—	4	—	3	—	1	1	—	5	4
4 Bodens artilleriregemente..	—	—	—	—	4	10	—	—	—	—	2	—	2	18
5 Luleå luftvärnskår	—	—	—	—	—	7	—	1	—	—	4	—	3	10
6 Bodens ingenjörkår	5	—	1	—	—	4	—	8	1	—	2	2	2	17
7 Norrlands signalbataljon ..	—	—	—	2	—	16	2	2	—	1	2	—	—	14
8 Arméns jägarskola	—	—	—	2	1	3	—	1	—	—	1	1	3	2
9 Norrbottens pansarbataljon ..	—	—	1	2	—	7	1	5	1	—	—	—	—	3
VII. Militärområdet	5	—	—	—	—	43	3	9	—	—	17	4	45	43
1 Gotlands infanteriregemente ..	2	—	—	—	—	39	3	9	—	—	11	4	25	34
2 Gotlands artillerikår	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—	6	—	20	9
Marinen	37	3	4	—	2	104	8	199	8	4	50	44	244	177
1 Flottans fartyg	—	—	—	—	—	1	1	63	—	1	6	8	20	27
2 Flottan i övrigt	6	—	2	—	—	2	3	90	5	1	19	5	136	70
3 Stockholm	—	—	—	—	—	—	—	35	2	—	—	4	36	20
4 Karlskrona	6	—	2	—	—	2	3	44	2	1	19	1	84	40
5 Göteborg	—	—	—	—	—	—	—	11	1	—	—	—	16	10
6 Kustartilleriet	31	3	2	—	2	100	3	20	3	1	23	26	86	77
7 Vaxholm	25	3	—	—	—	58	1	10	—	—	16	6	60	21
8 Karlskrona	6	—	2	—	2	28	1	4	3	1	6	12	26	47

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
VII	VIII. Respirationsorganens sjukdomar						IX. Digestionsorganens sjukdomar			X	XI	XII, XIII	XIV	XVI	XVII	
A 79—86 Cirkulationsorganens sjukdomar	A 87 Tonsillitis et pharyngitis acuta (472, 473)	A 88 Influensa	A 89 Lobär lunginflammation	A 90 Bronkopneumoni	A 92 Akut bronkit	A 87—97 Övriga	A 99—100 Mag- och duodenalsår	A 102 Appendicit	A 98—107 Övriga	A 108—114 Urogenitalorganens sjukdomar	A 115—120 Havandeskapers, förlossn. o. barnsängstidens sjukdomar	A 121—126 Hudens och underhudens, skelettets o. rörelseorganens sjukd.	A 127—129 Medfödda missbildningar	A 136—137 Senilitet. Ofullständigt preciserade fall	AN 138—150 Skador gm yttre våld och förgiftning	Summa
3	36	—	—	—	4	535	9	1	64	7	—	26	—	41	24	809
5	91	372	—	—	28	175	5	—	110	18	—	72	—	—	190	1 147
20	204	98	1	7	495	149	19	15	127	25	—	107	5	1	188	1 611
5	84	—	—	4	31	233	15	3	41	5	—	16	2	28	52	649
4	56	147	—	1	11	831	7	7	142	8	—	31	—	—	188	1 486
—	24	25	—	—	6	77	—	3	41	—	—	5	—	—	80	278
—	30	21	—	—	—	168	1	1	59	—	—	6	—	3	36	338
2	45	—	—	—	—	417	—	1	171	7	—	33	—	—	75	805
1	118	—	—	—	12	17	3	—	36	1	—	19	—	16	39	305
—	21	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9	1 134	256	32	20	206	2 276	15	18	521	16	—	424	—	219	733	6 149
1	240	—	—	15	7	586	—	7	64	5	—	75	—	—	144	1 168
1	649	253	32	—	196	115	4	2	150	2	—	131	—	—	191	1 806
5	138	—	—	5	1	1 179	3	2	178	4	—	167	—	195	297	2 257
2	28	—	—	—	2	311	8	7	23	3	—	38	—	24	72	576
—	79	3	—	—	—	85	—	—	106	2	—	13	—	—	29	342
21	1 212	567	4	65	98	1 134	25	29	396	30	—	261	2	265	563	4 984
5	223	79	2	17	12	303	2	8	77	4	—	39	—	43	118	996
1	151	139	—	5	17	167	—	3	32	3	—	29	—	42	67	710
1	252	6	—	6	12	7	—	—	10	1	—	20	—	40	87	460
1	241	13	—	6	11	108	2	3	55	5	—	31	—	18	74	604
1	52	63	—	7	15	180	3	4	91	2	—	53	1	21	55	573
4	54	43	2	12	5	134	8	6	19	4	—	28	—	41	38	440
1	103	58	—	6	17	186	1	—	50	1	—	36	—	41	26	565
5	83	155	—	2	3	9	9	1	52	7	—	6	—	—	72	418
2	53	11	—	4	6	40	—	4	10	3	—	19	1	19	26	218
10	188	39	—	7	37	1 061	11	9	246	21	—	136	1	56	280	2 271
8	155	27	—	7	32	840	2	6	214	18	—	102	1	51	180	1 770
2	33	12	—	—	5	221	9	3	32	3	—	34	—	5	100	501
48	2 494	530	4	44	198	1 359	71	80	918	98	—	376	12	293	901	8 310
5	443	39	—	10	11	170	4	23	176	19	—	60	3	19	123	1 232
16	1 086	39	4	13	58	433	37	26	238	34	—	152	7	141	411	3 034
2	414	16	—	—	29	40	10	10	90	14	—	45	4	51	217	1 039
10	647	10	4	13	28	302	23	13	115	15	—	96	3	82	177	1 742
4	25	13	—	—	1	91	4	3	33	5	—	11	—	8	17	253
26	735	404	—	18	112	654	29	27	429	39	—	142	2	118	320	3 482
14	158	23	—	1	55	202	16	12	132	15	—	70	1	71	95	1 065
8	280	211	—	9	32	149	13	6	79	16	—	32	1	42	92	1 108

Förband	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14															
	I. Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar								II. Tumörer		III, IV		V. Mentala sjukdomar		VI	
	A 1 Respirationsorganens tuberkulos	A 2—5 Tuberkulos i andra organ	A 17 Scharlakansfeber	A 18 Streptokockangina	A 32 Mässling	A 43 Röda hund (086)	A 43 Påssjuka (089)	A 6—43 Övriga	A 44—59 Malign tumör	A 60 Benign tumör	A 61—66 Allergiska sjd. Endokrina syst. sjd. Amnesoms. sjd. Nutritionsrubbn. Blodbild. org. o. blod. sjd.	A 67 Sinnessjukdom	A 68—69 Övriga	A 70—78 Nervsystemets sjukdomar		
9 Fårösund	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	4	
10 Älvsborg	—	—	—	—	—	9	—	1	—	—	—	8	—	—	5	
11 Hemsö	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	
12 Skolor	—	—	—	—	—	1	1	26	—	1	2	5	2	—	3	
13 Sjökrigsskolan	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	2	—	—	1	
14 Marinens skolor Berga ..	—	—	—	—	—	—	1	24	—	—	2	3	2	—	2	
Flygvapnet.....	26	1	2	82	2	41	29	178	4	2	53	44	101	156		
1 F 1. Västmanlands flygfl.	—	—	—	—	—	3	—	4	—	—	1	—	1	—	—	
2 F 2. Roslagens flygkår ..	—	—	—	—	—	1	1	3	3	—	5	13	—	—	10	
3 F 3. Östgöta flygflottillj	—	—	—	—	—	—	2	6	1	—	1	1	7	—	10	
4 F 4. Jämtlands »	—	—	—	52	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	13	
5 F 5. Krigsflygskolan	4	—	1	—	—	1	5	4	—	2	10	4	7	—	6	
6 F 6. Västgöta flygflottillj	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	2	—	—	4	
7 F 7. Skaraborgs »	—	—	—	—	—	6	2	62	—	—	1	3	—	—	5	
8 F 8. Svea »	—	8	—	16	—	—	—	4	—	—	5	—	11	—	8	
9 F 9. Göta »	—	—	—	—	—	4	4	22	—	—	3	—	3	—	8	
10 F 10. Skånska »	—	1	—	—	—	3	2	6	—	—	4	1	8	—	9	
11 F 11. Södermanl. »	—	—	—	—	—	—	3	9	—	—	2	—	9	—	10	
12 F 12. Kalmar »	—	—	—	—	1	—	—	7	—	—	8	—	1	—	5	
13 F 13. Bråvalla »	—	—	—	2	—	2	1	5	—	—	2	1	21	—	17	
14 F 14. Hallands »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	
15 F 15. Hälsinge »	2	—	—	—	1	1	—	19	—	—	—	—	16	—	2	
16 F 16. Upplands »	5	1	1	6	—	7	5	7	—	—	2	—	9	—	13	
17 F 17. Blekinge »	5	—	—	—	—	—	2	5	—	—	5	9	—	—	17	
18 F 18. Södertörns »	—	—	—	—	—	2	—	9	—	—	1	9	—	—	12	
19 F 21. Norrbottens flygbask.	1	—	—	6	—	6	—	4	—	—	2	—	8	—	4	
Övrig personal	5	3	2	45	2	29	30	146	24	25	102	102	242	488		
1 Armén.....	3	2	1	4	1	23	16	67	18	18	62	42	153	—	252	
2 I. Milo	—	—	—	—	—	4	5	8	4	2	17	4	29	—	36	
3 II. »	—	2	—	—	—	8	3	10	2	1	14	1	19	—	35	
4 III. »	—	—	—	—	—	5	2	18	5	4	9	7	22	—	42	
5 IV. »	2	—	—	4	—	1	4	23	4	8	11	19	38	—	82	
6 V. »	—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	2	2	22	—	5	
7 VI. »	1	—	—	—	1	3	1	5	2	1	7	9	18	—	40	
8 VII. »	—	—	1	—	—	2	—	—	—	2	2	—	5	—	12	
9 Marinen.....	—	—	—	3	—	5	2	14	3	4	19	31	29	—	47	
10 Flottans fartyg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	
11 Flottan i övrigt	—	—	—	2	—	1	—	8	1	2	11	4	18	—	18	
12 Kustartilleriet	—	—	—	—	—	4	2	4	—	2	6	23	8	—	26	
13 Skolor.....	—	—	—	1	—	—	—	2	2	—	2	3	2	—	2	
14 Flygvapnet.....	2	1	1	38	1	1	12	65	3	3	21	29	60	—	189	

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
VII	VIII. Respirationsorganens sjukdomar						IX. Digestionsorganens sjukdomar			X	XI	XII, XIII	XIV	XVI	XVII	
A 79—86 Cirkulationsorganens sjukdomar	A 87 Tonsillitis et pharyngitis acuta (472, 473)	A 88 Influenta	A 89 Lobär lunginflammation	A 90 Bronkopneumoni	A 92 Akut bronkitt	A 87—97 Övriga	A 99—100 Mag- och duodenalsår	A 102 Appendicit	A 98—107 Övriga	A 108—114 Urogenitalorganens sjukdomar	A 115—120 Havandeskapets, förlossn. o. barnsängstidens sjukdomar	A 121—126 Hudens och underhudens, skelettets o. rörelseorganens sjukd.	A 127—129 Medfödda missbildningar	A 126—137 Senilitet. Ofullständigt preciserade fall	AN 136—150 Skador gm yttre våld och förgiftning	Summa
—	47	1	—	1	2	46	—	—	67	1	—	9	—	5	25	210
3	122	8	—	7	14	254	—	6	97	4	—	27	—	—	72	637
1	178	161	—	—	9	3	—	3	54	3	—	4	—	—	36	462
1	180	48	—	3	17	102	1	4	75	6	—	22	—	15	47	662
—	35	29	—	—	10	8	—	1	19	1	—	10	—	—	19	139
1	145	19	—	3	7	94	1	3	56	5	—	12	—	15	28	423
26	2 083	369	17	13	261	2 056	42	46	894	58	—	348	2	113	1 059	8 108
1	95	17	—	2	2	280	—	5	50	—	—	7	—	1	38	507
—	78	55	—	—	1	69	4	2	22	5	—	9	1	12	51	345
2	29	—	—	—	2	153	2	1	32	3	—	14	—	—	32	298
—	58	40	—	3	5	91	2	3	35	1	—	8	—	—	50	367
4	226	63	—	2	11	23	1	4	34	6	—	33	—	25	96	572
—	75	19	—	1	1	158	1	1	29	1	—	6	—	1	48	350
—	50	—	16	—	29	59	2	1	10	1	—	26	—	—	73	346
5	302	17	—	—	2	6	1	7	87	5	—	18	—	9	60	571
1	485	—	1	—	—	6	1	1	104	11	—	42	—	—	81	777
1	74	—	—	3	194	14	4	4	43	5	—	13	—	8	70	467
4	67	10	—	1	1	263	3	1	79	1	—	39	—	23	54	579
—	21	13	—	—	—	217	4	3	9	1	—	14	—	—	88	392
1	57	2	—	—	1	142	—	1	152	3	—	17	—	1	49	477
—	112	7	—	—	2	—	—	3	31	1	—	7	—	—	39	207
—	20	11	—	—	2	78	5	1	29	—	—	27	—	—	84	243
3	25	6	—	—	2	160	1	—	27	3	—	16	1	15	41	356
4	207	65	—	1	—	2	6	4	64	6	—	20	—	—	30	452
—	56	16	—	—	1	234	1	—	42	3	—	22	—	10	78	496
—	46	28	—	—	5	106	4	4	15	2	—	10	—	8	47	506
213	4 078	1 065	119	41	556	9 820	176	69	2 831	481	25	1 103	6	613	1 480	24 521
141	1 915	959	5	25	333	5 427	98	34	1 386	219	20	616	4	354	942	13 145
21	312	288	—	8	57	803	28	7	180	36	4	114	—	69	124	2 160
16	147	192	3	1	16	838	10	2	147	21	3	83	—	35	127	1 736
31	476	52	—	5	11	787	16	4	257	23	4	130	—	84	162	2 156
33	645	182	1	4	228	1 620	18	11	472	88	1	124	1	59	314	3 997
7	95	11	—	2	12	500	5	4	79	14	—	41	—	32	33	871
29	205	219	1	3	8	719	17	4	212	34	8	97	1	64	148	1 857
4	35	15	—	2	6	160	4	2	39	3	—	27	2	11	34	368
27	894	350	1	10	83	1 279	33	17	479	84	2	162	1	184	165	3 234
—	61	5	—	—	1	30	—	2	24	4	—	6	—	1	10	147
13	382	82	1	1	10	275	14	5	112	15	1	54	1	98	42	1 171
13	283	245	—	8	65	909	15	8	273	55	1	93	—	69	104	2 216
1	168	24	—	1	7	65	4	2	70	10	—	9	—	16	9	400
45	1 269	350	113	6	135	3 114	45	18	966	178	3	325	1	75	373	7 442

Tab. 5. Antal avlidna vid försvaret år 1960

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dödsorsak	Manskap				Övrig personal				To- talt
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	
Lungtuberkulos	—	1	—	1	—	—	—	—	1
Hjärnhinneinflammation	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Svulster (elakartade)	1	—	—	1	11	4	5	20	21
Hjärnblödning	1	—	—	1	2	—	1	3	4
Hjärnabscess	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Hjärtinfarkt, myocarditis	2	—	—	2	4	1	1	6	8
Hjärtfel av annat slag	—	—	—	—	2	—	1	3	3
Artärsjukdom	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Influensa	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Lunginflammation	—	—	—	—	1	—	1	2	2
Lungabscess	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Bukhinneinflammation	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Gallsten	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Kronisk nefrit	—	—	—	—	1	—	1	2	2
Drunkning	4	2	1	7	—	—	—	—	7
Trafikolycka	7	2	2	11	—	—	—	—	11
Flyghaveri	—	—	13	13	1	3	7	11	24
Olyckshändelse av annan art	1	—	2	3	1	—	1	2	5
Själv mord	1	—	1	2	2	—	—	2	4
Summa	19	5	19	43	29	8	19	56	99

Tab. 6. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter år 1960

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sjukhus	Kvarl. fr. föreg. år	Intagna	Summa vårdade	Utskrivna					Kvarl. d. 31 dec.	Antal underhållsdagar
				Till fortsatt krigstjänst		Till annan sjukvårdsanst.	Avlidna	Summa		
				dugliga	odugliga					
Karlsborg	1	32	33	33	—	—	—	33	—	347
Sollefteå	—	40	40	39	—	—	—	39	1	387
Summa	1	72	73	72	—	—	—	72	1	734

Tab. 7. Läkarundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen 1959—1960

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Personal	Godkända i %		Underkända. Kassationsorsaker (Procentuellt i olika grupper)							
			1959				1960			
	1959	1960	Ögon- sjuk- domar	Öron- sjuk- domar	Övr. sjuk- domar eller lyten	Kombi- nerade sjuk- domar	Ögon- sjuk- domar	Öron- sjuk- domar	Övr. sjuk- domar eller lyten	Kombi- nerade sjuk- domar
Flygvapnet										
Aspiranter	78	82	70	6	18	6	49	6	25	20
Fältflygare	80	82	51	24	23	2	44	21	28	7
Samtliga flygförare	78	82	57	18	22	3	46	15	28	11

Tab. 8. Olycksfall i samband med flygning år 1951—1960

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Antal flyghaverier med dödsfall..	17	14	23	15	15	17	19	9	12	15
Antal dödsfall	23	17	28	18	24	28	21	11	15	20
Antal dödade {										
Officerare	7	7	7	6	10	5	6	4	3	2
Underofficerare	1	—	5	2	1	3	1	1	1	4
Manskap	15	10	16	10	13	20	14	6	11	14
Antal svårt skadade {										
Officerare	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
Underofficerare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Manskap	1	2	3	1	—	—	2	2	3	1
Antal lätt skadade {										
Officerare	—	1	6	1	2	4	2	3	1	1
Underofficerare	—	—	2	3	—	3	—	—	2	2
Manskap	6	5	5	3	—	4	2	5	6	2

¹ Härav en civil befattningshavare.

